

Acest document are doar scop informativ și nu produce efecte juridice. Instituțiile Uniunii nu își asumă răspunderea pentru conținutul său. Versiunea autentică a cadrului temporar, astfel cum a fost adoptat la 19 martie 2020 [C(2020)1863], și versiunile autentice ale modificărilor aduse acestuia, C(2020)2215 din 3 aprilie 2020, C(2020)3156 din 8 mai 2020 și C(2020)4509 din 29 iunie 2020, sunt cele publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

COMUNICARE A COMISIEI
CADRU TEMPORAR PENTRU MĂSURI DE AJUTOR DE STAT DE
SPRIJINIRE A ECONOMIEI ÎN CONTEXTUL ACTUALEI EPIDEMII DE
COVID-19

(VERSIUNE CONSOLIDATĂ)

1. EPIDEMIA DE COVID-19, IMPACTUL ACESTEIA ASUPRA ECONOMIEI ȘI NECESITATEA UNOR MĂSURI TEMPORARE

1.1. Epidemia de COVID-19 și impactul acesteia asupra economiei

1. Epidemia de COVID-19 reprezintă o urgență sanitară majoră pentru cetățeni și societăți, în toate statele membre ale Uniunii înregistrându-se cazuri de infecție cu coronavirus. Această epidemie reprezintă, de asemenea, un șoc major pentru economie, atât pe plan mondial, cât și la nivelul Uniunii, iar un răspuns economic coordonat al statelor membre și al instituțiilor UE este esențial pentru a atenua repercusiunile negative asupra economiei UE.
2. Acest șoc afectează economia prin diferite canale. Există un șoc la nivelul ofertei ca urmare a perturbării lanțurilor de aprovizionare, există un șoc la nivelul cererii cauzat de scăderea cererii consumatorilor și există un efect negativ creat de incertitudinea privind planurile de investiții și impactul constrângerilor de lichiditate asupra întreprinderilor.
3. Diversele măsuri de ținere sub control a epidemiei pe care le-au adoptat statele membre, cum ar fi măsurile de distanțare socială, restricțiile de călătorie, carantina și izolarea, au scopul să asigure că durata și impactul șocului vor fi cât mai limitate. Aceste măsuri au consecințe imediate atât asupra cererii, cât și asupra ofertei și afectează deopotrivă întreprinderile și angajații, în special sectoarele sănătății, al turismului, al culturii, al comerțului cu amănuntul și al transporturilor. Pe lângă efectele imediate asupra mobilității și schimburilor comerciale, epidemia de COVID-19 afectează, de asemenea, tot mai mult întreprinderile din toate sectoarele și întreprinderile de toate tipurile, și anume atât întreprinderile mici și mijlocii („IMM-urile”), cât și întreprinderile mari. Impactul se resimte, de asemenea, pe piețele financiare mondiale, existând preocupări legate mai ales de lichidități. Aceste efecte nu se vor limita doar la un anumit stat membru, ci vor avea un impact perturbator asupra economiei Uniunii în ansamblul ei.

4. În circumstanțele excepționale create de epidemia de COVID-19, toate întreprinderile, indiferent de tipul acestora, se pot confrunta cu o lipsă acută de lichidități. Atât întreprinderile solvabile, cât și întreprinderile mai puțin solvabile se pot confrunta cu un deficit brusc de lichidități sau chiar cu indisponibilitatea lichidităților. În special IMM-urile sunt expuse riscului. Prin urmare, situația economică a multor întreprinderi viabile și a angajaților acestora poate fi afectată în mod grav pe termen scurt și mediu și pot exista, de asemenea, efecte pe o durată mai lungă, dat fiind că este pusă în pericol supraviețuirea acestor întreprinderi.
5. Băncile și alți intermediari financiari joacă un rol esențial în abordarea efectelor epidemiei de COVID-19, prin menținerea fluxului de credite către economie. În cazul în care fluxul de credite este supus unor constrângeri severe, activitatea economică va scădea drastic, întrucât va fi dificil pentru întreprinderi să își plătească furnizorii și angajații. În acest context, este oportun ca statele membre să poată lua măsuri care să stimuleze instituțiile de credit și alți intermediari financiari să își îndeplinească în continuare rolul, continuând să sprijine activitatea economică în UE.
6. Ajutoarele acordate de statele membre întreprinderilor în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE în temeiul prezentei comunicări, care sunt canalizate prin intermediul băncilor în calitate de intermediari financiari, aduc în mod direct beneficii acestor întreprinderi. Obiectivul acestor ajutoare nu este de a menține sau de a restabili viabilitatea, lichiditatea sau solvabilitatea băncilor. În mod similar, ajutoarele acordate de statele membre băncilor în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (b) din TFUE pentru a compensa pagubele directe suferite ca urmare a epidemiei de COVID-19¹ nu au obiectivul de a menține sau de a restabili viabilitatea, lichiditatea sau solvabilitatea unei instituții sau a unei entități. Drept urmare, astfel de ajutoare nu vor fi considerate sprijin financiar public extraordinar în temeiul Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului („Directiva privind redresarea și rezoluția instituțiilor bancare”)² și nici în temeiul Regulamentului 806/2014 al Parlamentului European și al Consiliului („Regulamentul MUR”)³ și nu vor face obiectul evaluării în temeiul normelor privind ajutoarele de stat⁴ aplicabile sectorului bancar⁵.

¹ Aceste ajutoare trebuie notificate de către statele membre, iar Comisia le va evalua în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (b) din TFUE.

² JO L 173, 12.6.2014, p. 190-348.

³ JO L 225, 30.7.2014, articolul 3 alineatul (1) punctul 29 din Regulamentul privind mecanismul unic de rezoluție.

⁴ Comunicarea privind recapitalizarea instituțiilor financiare în contextul actualei crize financiare: limitarea ajutorului la minimul necesar și garanții împotriva denaturărilor nejustificate ale concurenței („Comunicarea privind recapitalizarea”) (JO C 10, 15.1.2009, p. 2), Comunicarea Comisiei privind tratarea activelor depreciate în sectorul bancar comunitar („Comunicarea privind activele depreciate”) (JO C 72, 26.3.2009, p. 1), Comunicarea privind restabilirea viabilității și evaluarea măsurilor de restructurare luate în sectorul financiar, în contextul crizei actuale, în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat („Comunicarea privind restructurarea”) (JO C 195, 19.8.2009, p. 9), Comunicarea Comisiei privind aplicarea, de la 1 ianuarie 2011, a normelor privind ajutorul de stat pentru a sprijini măsurile în favoarea băncilor, în contextul crizei financiare („Comunicarea din 2010 privind prelungirea”) (JO C 329, 7.12.2010, p. 7), Comunicarea Comisiei privind aplicarea, începând cu 1 ianuarie 2012, a normelor privind ajutoarele de stat în cazul măsurilor de sprijin în favoarea băncilor, în contextul crizei financiare („Comunicarea din 2011 privind prelungirea”) (JO C 356,

7. *În cazul în care, din cauza epidemiei de COVID-19, băncile ar avea nevoie de sprijin financiar public extraordinar [a se vedea articolul 2 alineatul (1) punctul 28 din Directiva privind redresarea și rezoluția instituțiilor bancare și articolul 3 alineatul (1) punctul 29 din Regulamentul privind mecanismul unic de rezoluție] sub formă de lichidități, de recapitalizare sau de măsură privind activele depreciate, va trebui să se evalueze dacă măsura îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 32 alineatul (4) litera (d) punctul (i), (ii) sau (iii) din Directiva privind redresarea și rezoluția instituțiilor bancare și la articolul 18 alineatul (4) litera (d) punctul (i), (ii) sau (iii) din Regulamentul privind mecanismul unic de rezoluție. În cazul în care sunt întrunite condițiile menționate anterior, nu se va considera că banca ce beneficiază de un astfel de sprijin financiar public extraordinar este în curs de a intra în dificultate sau susceptibilă de a intra în dificultate. În măsura în care aceste măsuri abordează probleme legate de epidemia de COVID-19, s-ar considera că acestea intră sub incidența punctului 45 din Comunicarea din 2013 privind sectorul bancar⁶, care prevede o derogare de la cerința privind repartizarea sarcinilor între acționari și creditorii subordonați.*
8. Lichiditățile insuficiente nu sunt singura problemă pe care o pot întâmpina întreprinderile, acestea putând suferi pagube importante ca urmare a epidemiei de COVID-19. Caracterul excepțional al epidemiei de COVID-19 înseamnă că aceste pagube nu ar fi putut fi prevăzute, sunt de o amploare semnificativă și, prin urmare, întreprinderile trebuie să facă față unor condiții extrem de diferite de condițiile de piață în care funcționează în mod normal. În aceste circumstanțe excepționale, chiar și întreprinderile sănătoase, care sunt bine pregătite pentru a face față riscurilor inerente desfășurării normale a activității, se pot confrunta cu dificultăți de așa amploare încât viabilitatea lor ar putea fi subminată.
9. *Epidemia de COVID-19 prezintă riscul unei încetiniri semnificative a creșterii întregii economii a UE, cu impact asupra întreprinderilor, a locurilor de muncă și a gospodăriilor. Pentru a asigura disponibilitatea în continuare de lichidități suficiente pe piață, pentru a contracara pagubele provocate întreprinderilor sănătoase și pentru a păstra continuitatea activității economice în timpul epidemiei și după încheierea epidemiei de COVID-19, este necesar să se acorde sprijin public bine definit. De asemenea, statele membre pot decide să sprijine operatorii din sectorul călătoriilor și turismului, pentru a se asigura că cererile de rambursare cauzate de epidemia de COVID-19 sunt plătite, asigurându-se astfel protecția drepturilor pasagerilor și ale consumatorilor, precum și egalitatea de tratament a pasagerilor și călătorilor. Având în vedere dimensiunea limitată a bugetului UE, principalul răspuns va proveni din bugetele*

6.12.2011, p. 7), Comunicarea Comisiei privind aplicarea, de la 1 august 2013, a normelor privind ajutoarele de stat pentru măsurile de sprijin în favoarea băncilor în contextul crizei financiare („Comunicarea din 2013 privind sectorul bancar”) (JO C 216, 30.7.2013, p. 1).

⁵ Toate măsurile de sprijinire a instituțiilor de credit sau a altor instituții financiare care constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE și care nu intră în domeniul de aplicare a prezentei comunicări și nici sub incidența articolului 107 alineatul (2) litera (b) din TFUE trebuie să fie notificate Comisiei și vor fi evaluate în temeiul normelor privind ajutoarele de stat aplicabile sectorului bancar.

⁶ Comunicarea Comisiei privind aplicarea, de la 1 august 2013, a normelor privind ajutoarele de stat pentru măsurile de sprijin în favoarea băncilor în contextul crizei financiare, JO C 216, 30.7.2013, p. 1-15.

naționale ale statelor membre. Normele UE privind ajutoarele de stat permit statelor membre să ia măsuri rapide și eficiente pentru a sprijini cetățenii și întreprinderile, în special IMM-urile, care se confruntă cu dificultăți economice din cauza epidemiei de COVID-19.

1.2. Necesitatea unei coordonări strânse la nivel european a măsurilor naționale de ajutor

10. Aplicarea clar direcționată și proporțională a controlului UE privind ajutoarele de stat are rolul de a asigura eficacitatea măsurilor naționale de sprijin menite să ajute întreprinderile afectate în cursul epidemiei de COVID-19, dar și să le permită acestor întreprinderi să se redreseze odată ce situația actuală este depășită, ținând seama de importanța realizării dublei tranziții verzi și digitale în conformitate cu obiectivele UE. De asemenea, controlul UE privind ajutoarele de stat asigură faptul că piața internă a UE nu este fragmentată și că nu sunt afectate condițiile de concurență echitabile. Integritatea pieței interne va contribui, de asemenea, la o redresare mai rapidă. De asemenea, prin controlul UE privind ajutoarele de stat se evită competițiile dăunătoare în materie de subvenții, care constau în faptul că statele membre cu mai multe resurse financiare își permit să cheltuie mai mult decât statele vecine, în detrimentul coeziunii la nivelul Uniunii.

1.3. Necesitatea unor măsuri adecvate de ajutor de stat

11. În contextul eforturilor generale depuse de statele membre pentru a aborda efectele pe care epidemia de COVID-19 le are asupra economiei lor, prezenta comunicare stabilește posibilitățile pe care le au statele membre în temeiul normelor UE pentru a asigura lichiditatea și accesul la finanțare al întreprinderilor care se confruntă cu un deficit brusc în această perioadă, mai ales al IMM-urilor, astfel încât acestea să poată să se redreseze odată ce situația actuală este depășită.
12. În comunicarea din 13 martie 2020 privind un răspuns economic coordonat la epidemia de COVID-19⁷, Comisia a prezentat diferitele opțiuni pe care le au statele membre care nu intră sub incidența controlului UE privind ajutoarele de stat și pe care statele membre le pot institui fără implicarea Comisiei. Printre acestea se numără măsurile aplicabile tuturor întreprinderilor în materie de subvenții salariale, suspendarea plății impozitului pe profit și a taxei pe valoarea adăugată sau a contribuțiilor la asigurările sociale ori sprijinul financiar direct acordat consumatorilor pentru serviciile sau biletele anulate care nu sunt rambursate de către operatorii în cauză.
13. *De asemenea, statele membre pot stabili măsuri de sprijin în conformitate cu regulamentele de exceptare pe categorii⁸, fără implicarea Comisiei.*

⁷ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană, Banca Europeană de Investiții și Eurogroup privind răspunsul economic coordonat la epidemia de COVID-19, COM(2020) 112 final, 13.3.2020.

⁸ Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, JO L 187, 26.6.2014, p. 1, Regulamentul (UE) nr. 702/2014 al Comisiei din 25 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor

14. În plus, în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE și conform Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru salvare și restructurare, statele membre pot notifica Comisiei schemele de ajutoare menite să răspundă nevoilor acute de lichidități și să sprijine întreprinderile care se confruntă cu dificultăți financiare cauzate sau agravate și de epidemia de COVID-19⁹.
15. De asemenea, în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (b) din TFUE, statele membre pot, de asemenea, să acorde compensații întreprinderilor din sectoarele care au fost afectate în mod special de epidemie (de exemplu, transporturi, turism, cultură, ospitalitate și comerțul cu amănuntul) și/sau organizatorilor evenimentelor anulate pentru pagubele suferite ca urmare a epidemiei și cauzate direct de epidemie. Statele membre pot să notifice aceste măsuri de compensare a pagubelor, iar Comisia le va evalua în mod direct, în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (b) din TFUE¹⁰. În sfera principiului „pentru prima și ultima dată”¹¹ din Orientările privind salvarea și restructurarea nu intră ajutoarele pe care Comisia le declară compatibile în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (b) din TFUE, întrucât acest din urmă tip de ajutor nu este „un ajutor pentru salvare, un ajutor de restructurare sau un sprijin temporar pentru restructurare” în sensul punctului 71 din Orientările privind salvarea și restructurarea. Prin urmare, statele membre pot acorda compensații, în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (b) din TFUE, pentru pagubele cauzate în mod direct de epidemia de COVID-19 întreprinderilor care au primit ajutor în temeiul Orientărilor privind salvarea și restructurarea.
- 15a. *Cu toate acestea, ajutoarele acordate în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (b) din TFUE trebuie să compenseze pagubele cauzate în mod direct de epidemia de COVID-19, cum ar fi pagubele cauzate direct de măsurile de carantină care nu îi permit beneficiarului să își desfășoare activitatea economică. În schimb, alte tipuri de ajutoare care abordează, în general, încetinirea creșterii economice cauzate de epidemia de COVID-19 trebuie evaluate din perspectiva temeiurilor de compatibilitate prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE și, deci, în principiu, pe baza prezentului cadru temporar.*
16. Pentru a completa posibilitățile menționate anterior, Comisia stabilește în prezenta comunicare măsuri temporare suplimentare de ajutor de stat pe care le consideră compatibile în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE, care pot fi aprobate foarte rapid la notificarea de către statul membru în cauză. În plus, rămâne posibilă notificarea unor abordări alternative – atât scheme de ajutoare, cât și măsuri

107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, JO L 193, 1.7.2014, p. 1 și Regulamentul (UE) nr. 1388/2014 al Comisiei din 16 decembrie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în producția, prelucrarea și comercializarea produselor obținute din pescuit și acvacultură ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, JO L 369, 24.12.2014, p. 37.

⁹ Orientările privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate, JO C 249, 31.7.2014, p. 1. Comisia a autorizat diverse scheme în nouă state membre.

¹⁰ A se vedea, de exemplu, Decizia SA. 56685 a Comisiei, Danemarca – Schemă de compensații pentru anularea evenimentelor legate de COVID-19,

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202011/285054_2139535_70_2.pdf

¹¹ A se vedea secțiunea 3.6.1 din Orientările privind salvarea și restructurarea.

individuale. Scopul prezentei comunicări este de a stabili un cadru care să le permită statelor membre să abordeze dificultățile cu care se confruntă în prezent întreprinderile, menținând în același timp integritatea pieței interne a UE și asigurând condiții de concurență echitabile.

16a. De asemenea, Comisia consideră că, pe lângă măsurile de ajutor permise în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE și posibilitățile existente în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, este, de asemenea, esențial să se accelereze activitățile relevante de cercetare și dezvoltare privind COVID-19, să se sprijine infrastructurile de testare și de producție la scară largă care contribuie la dezvoltarea de produse relevante pentru COVID-19, precum și să se sprijine fabricarea produselor necesare pentru combaterea epidemiei. Prin urmare, prezenta comunicare stabilește condițiile în care Comisia va considera aceste măsuri ca fiind compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de obiectivul comun urmărit prin aceste măsuri de ajutor și de efectele pozitive ale acestora în ceea ce privește depășirea situației urgente de criză sanitară provocată de epidemia de COVID-19 atunci când a analizat efectele negative potențiale ale acestor măsuri asupra pieței interne.

16b. Ajutorul acordat în temeiul prezentei comunicări în baza articolului 107 alineatul (3) litera (b) sau (c) din TFUE nu trebuie să fie condiționat de relocarea unei activități de producție sau a altei activități a beneficiarului dintr-o altă țară din SEE pe teritoriul statului membru care acordă ajutorul. S-ar părea că impunerea unei astfel de condiții ar cauza prejudicii pieței interne. Aceasta indiferent de numărul de locuri de muncă pierdute efectiv în unitatea inițială a beneficiarului din SEE.

2. APLICABILITATEA ARTICOLULUI 107 ALINEATUL (3) LITERA (B) DIN TRATATUL PRIVIND FUNCȚIONAREA UNIUNII EUROPENE

17. În temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE, Comisia poate declara compatibile cu piața internă ajutoarele menite „să remedieze perturbări grave ale economiei unui stat membru”. În acest context, instanțele Uniunii au statuat că perturbările trebuie să afecteze întreaga economie sau o parte importantă a economiei statului membru în cauză, nu numai economia unei regiuni sau a unei părți a teritoriului acestuia. În plus, acest lucru este în concordanță cu necesitatea unei interpretări stricte a oricărei dispoziții excepționale, așa cum este articolul 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE¹². Această interpretare strictă a fost aplicată în mod constant de Comisie în practica sa de luare a deciziilor¹³.

¹² Cauzele conexate T-132/96 și T-143/96, Freistaat Sachsen, Volkswagen AG și Volkswagen Sachsen GmbH/Comisia, ECLI:EU:T:1999:326, punctul 167.

¹³ Decizia 98/490/CE a Comisiei în cazul C 47/96 Crédit Lyonnais (JO L 221, 8.8.1998, p. 28), punctul 10.1; Decizia 2005/345/CE a Comisiei în cazul C 28/02 Bankgesellschaft Berlin (JO L 116, 4.5.2005, p. 1), punctul 153 și următoarele și Decizia 2008/263/CE a Comisiei în cazul C 50/06 BAWAG (JO L 83, 26.3.2008, p. 7), punctul 166. A se vedea Decizia Comisiei în cazul NN 70/07 Northern Rock (JO C 43, 16.2.2008, p. 1), Decizia Comisiei în cazul NN 25/08 Ajutor de salvare pentru Risikoabschirmung WestLB (JO C 189, 26.7.2008, p. 3), Decizia Comisiei din 4 iunie 2008 privind ajutorul de stat în cazul C 9/08 SachsenLB (JO L 104, 24.4.2009,

18. Având în vedere că epidemia de COVID-19 afectează toate statele membre și că măsurile de ținere sub control a epidemiei luate de statele membre au repercusiuni asupra întreprinderilor, Comisia consideră că ajutoarele de stat sunt justificate și pot fi declarate, pentru o perioadă limitată, compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE, în vederea remedierii deficitului de lichidități cu care se confruntă întreprinderile și a asigurării faptului că perturbările cauzate de epidemia de COVID-19 nu le pune în pericol viabilitatea, în special cea a IMM-urilor.
19. Comisia stabilește în prezenta comunicare condițiile de compatibilitate pe care le va aplica în principiu ajutoarelor acordate de statele membre în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE. În consecință, statele membre trebuie să demonstreze că măsurile de ajutor de stat notificate Comisiei în temeiul prezentei comunicări sunt necesare, adecvate și proporționale pentru remedierea unei perturbări grave a economiei statului membru în cauză și că toate condițiile prezentei comunicări sunt îndeplinite pe deplin.
20. *Măsurile de ajutor temporare care fac obiectul prezentei comunicări pot fi cumulate unele cu altele în conformitate cu dispozițiile din secțiunile specifice ale prezentei comunicări. Măsurile de ajutor temporare prevăzute în prezenta comunicare pot fi cumulate cu ajutoarele care se încadrează în domeniul de aplicare al regulamentelor de minimis¹⁴ sau cu ajutoarele care se încadrează în domeniul de aplicare al regulamentelor de exceptare pe categorii¹⁵, cu condiția respectării dispozițiilor și normelor privind cumularea prevăzute în regulamentele respective.*
- 20a. *Ajutoarele acordate instituțiilor de credit și instituțiilor financiare nu trebuie să fie evaluate în temeiul prezentei comunicări, cu excepția: (i) avantajelor indirecte acordate instituțiilor de credit sau financiare care direcționează ajutoare sub formă de împrumuturi sau de garanții care intră sub incidența secțiunilor 3.1-3.3, care*

p. 34) și Decizia Comisiei din 6 iunie 2017 în cazul SA.32544 (2011/C) Restructurarea TRAINOSE S.A (JO L 186, 24.7.2018, p. 25).

¹⁴ Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis (JO L 352, 24.12.2013, p. 1), Regulamentul (UE) nr. 1408/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis în sectorul agricol (JO L 352, 24.12.2013 p. 9), Regulamentul (UE) nr. 717/2014 al Comisiei din 27 iunie 2014 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis în sectorul pescuitului și acvaculturii (JO L 190, 28.6.2014, p. 45) și Regulamentul (UE) nr. 360/2012 al Comisiei din 25 aprilie 2012 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de minimis acordate întreprinderilor care prestează servicii de interes economic general (JO L 114, 26.4.2012, p. 8).

¹⁵ Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare), Regulamentul (UE) nr. 702/2014 al Comisiei din 25 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, JO L 193, 1.7.2014, p. 1 și Regulamentul (UE) nr. 1388/2014 al Comisiei din 16 decembrie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în producția, prelucrarea și comercializarea produselor obținute din pescuit și acvacultură ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, JO L 369, 24.12.2014, p. 37.

rezultă din garanțiile prevăzute în secțiunea 3.4; (ii) ajutoarelor prevăzute în secțiunea 3.10, cu condiția ca schema să nu vizeze exclusiv angajații din sectorul financiar.

3. MĂSURI TEMPORARE DE AJUTOR DE STAT

3.1. Cuantumul limitat ale ajutoarelor

21. Dincolo de posibilitățile existente în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, ajutoarele temporare cu valoare limitată acordate întreprinderilor care se confruntă cu un deficit brusc de lichidități sau chiar cu indisponibilitatea lichidităților pot constitui, în condițiile actuale, o soluție adecvată, necesară și clar direcționată.
22. *Comisia va considera aceste ajutoare de stat compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE, sub rezerva îndeplinirii tuturor condițiilor următoare (dispozițiile specifice pentru sectoarele agriculturii primare, pescuitului și acvaculturii sunt prevăzute la punctul 23):*
 - a. *ajutorul total nu depășește 800 000 EUR pe întreprindere. Ajutorul poate fi acordat sub formă de granturi directe, avantaje fiscale și de plată ori sub alte forme, ca de exemplu, avansuri rambursabile, garanții, împrumuturi și titluri de capital, cu condiția ca valoarea nominală totală a acestor măsuri să se situeze sub plafonul global de 800 000 EUR pe întreprindere. Toate cifrele utilizate trebuie să fie brute, și anume înainte de deducerea impozitelor sau a altor taxe;*
 - b. *ajutorul este acordat pe baza unei scheme cu un buget estimat;*
 - c. *ajutorul nu poate fi acordat întreprinderilor care erau deja în dificultate (în sensul Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare¹⁶) la 31 decembrie 2019;*
 - ca. *prin derogare de la cele de mai sus, ajutorul se poate acorda microîntreprinderilor sau întreprinderilor mici (în sensul anexei I la Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare) care se aflau deja în dificultate la 31 decembrie 2019, cu condiția să nu facă obiectul unei proceduri colective de insolvență în temeiul legislației naționale și să nu fi primit ajutor pentru salvare¹⁷ sau ajutor pentru restructurare¹⁸;*

¹⁶ Astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 18 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, JO L 187, 26.6.2014, p. 1. Toate trimiterile din prezentul cadru temporar la definiția „întreprindere în dificultate”, astfel cum este prevăzută la articolul 2 punctul 18 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014, se interpretează ca referindu-se și la definițiile prevăzute la articolul 2 punctul 14 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014 și, respectiv, la articolul 3 punctul 5 din Regulamentul (UE) nr. 1388/2014.

¹⁷ În schimb, dacă au primit ajutor de salvare, trebuie ca, în momentul acordării ajutorului în temeiul prezentei comunicări, să fi rambursat împrumutul sau să fi încetat garanția.

¹⁸ În schimb, dacă au primit ajutor pentru restructurare, trebuie ca, în momentul acordării ajutorului în temeiul prezentei comunicări, să nu mai facă obiectul unui plan de restructurare.

- d. ajutorul este acordat cel târziu la 31 decembrie 2020¹⁹;
 - e. se poate acorda ajutor întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul prelucrării și comercializării produselor agricole²⁰ cu condiția să nu fie transferat parțial sau total către producători primari, iar cuantumul ajutorului nu se stabilește pe baza prețului sau a cantității produselor achiziționate de la producători primari sau introduse pe piață de întreprinderile în cauză.
23. *Prin derogare de la punctul 22 litera (a), pentru ajutoarele acordate întreprinderilor din sectoarele agriculturii, pescuitului și acvaculturii, pe lângă condițiile de la punctul 22 literele (b)-(e), se aplică și următoarele condiții specifice:*
- a. *ajutorul total nu depășește 120 000 EUR pentru fiecare întreprindere care își desfășoară activitatea în sectorul pescuitului și acvaculturii²¹ sau 100 000 EUR pentru fiecare întreprindere care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole²². Ajutorul poate fi acordat sub formă de granturi directe, avantaje fiscale și de plată ori sub alte forme, ca de exemplu, avansuri rambursabile, garanții, împrumuturi și titluri de capital, cu condiția ca, valoarea nominală totală a acestor măsuri să nu depășească plafonul global de 120 000 EUR sau 100 000 EUR pe întreprindere. Toate cifrele utilizate trebuie să fie brute, și anume înainte de deducerea impozitelor sau a altor taxe;*
 - b. *cuantumul ajutorului acordat întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole nu trebuie stabilit pe baza prețului sau a cantității produselor introduse pe piață;*
 - c. *ajutorul acordat întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul pescuitului și acvaculturii nu se încadrează în niciuna dintre categoriile de ajutoare menționate la articolul 1 alineatul (1) literele (a)-(k) din Regulamentul (UE) nr. 717/2014 al Comisiei²³.*
- 23a. *În cazul în care o întreprindere își desfășoară activitatea în mai multe sectoare cărora li se aplică cuantumuri maxime diferite în conformitate cu punctul 22 litera (a) și cu punctul 23 litera (a), statul membru în cauză trebuie să asigure, prin mijloace adecvate, cum ar fi separarea conturilor, faptul că pentru fiecare dintre aceste*

¹⁹ În cazul în care ajutorul este acordat sub formă de avantaj fiscal, datoria fiscală pentru care se acordă avantajul respectiv trebuie să fi survenit cel târziu la 31 decembrie 2020.

²⁰ Astfel cum sunt definite la articolul 2 punctele 6 și 7 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014 al Comisiei din 25 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, JO L 193, 1.7.2014, p. 1.

²¹ Astfel cum este definită la articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 717/2014 al Comisiei din 27 iunie 2014 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis în sectorul pescuitului și acvaculturii, JO L 190, 28.6.2014, p. 45.

²² Toate produsele enumerate în anexa I la TFUE, cu excepția produselor din sectorul pescuitului și acvaculturii.

²³ Regulamentul (UE) nr. 717/2014 al Comisiei din 27 iunie 2014 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis în sectorul pescuitului și acvaculturii, JO L 90, 28.6.2014, p. 45.

activități se respectă plafonul aferent și că nu se depășește cuantumul maxim total de 800 000 EUR per întreprindere. În cazul în care o întreprindere își desfășoară activitatea în sectoarele menționate la punctul 23 litera (a), nu ar trebui să se depășească cuantumul maxim total de 120 000 EUR per întreprindere.

3.2. Ajutoare sub formă de garanții pentru împrumuturi

24. În vederea asigurării accesului la lichidități pentru întreprinderile care se confruntă cu un deficit brusc de lichidități, garanțiile publice pentru împrumuturi pe o perioadă limitată și pentru un cuantum limitat al împrumutului pot constitui, în condițiile actuale, o soluție adecvată, necesară și clar direcționată.
- 24a. *Ajutoarele acordate în temeiul secțiunii 3.2 nu pot fi cumulate cu ajutoarele acordate pentru același principal subiacent al împrumutului în temeiul secțiunii 3.3 și viceversa. Ajutoarele acordate în temeiul secțiunilor 3.2 și 3.3 pot fi cumulate pentru împrumuturi diferite, cu condiția ca cuantumul total al împrumuturilor per beneficiar să nu depășească plafoanele stabilite la punctul 25 litera (d) sau la punctul 27 litera (d). Un beneficiar poate beneficia în paralel de mai multe măsuri prevăzute în secțiunea 3.2, cu condiția ca cuantumul total al împrumuturilor per beneficiar să nu depășească plafoanele stabilite la punctul 25 literele (d) și (e).*
25. *Comisia va considera un ajutor de stat acordat sub forma unor noi garanții publice pentru împrumuturi individuale ca răspuns la epidemia de COVID-19 ca fiind compatibil cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE, dacă sunt îndeplinite condițiile de mai jos:*
- a. *primele de garantare se stabilesc per împrumuturi individuale la un nivel minim, care crește progresiv pe măsură ce crește durata împrumuturilor garantate, astfel cum se indică în tabelul următor:*

<i>Tipul de beneficiar</i>	<i>În primul an</i>	<i>În al 2-lea - al 3-lea an</i>	<i>În al 4-lea - al 6-lea an</i>
<i>IMM-uri</i>	<i>25 de puncte de bază</i>	<i>50 de puncte de bază</i>	<i>100 de puncte de bază</i>
<i>Întreprinderi mari</i>	<i>50 de puncte de bază</i>	<i>100 de puncte de bază</i>	<i>200 de puncte de bază</i>

- b. *alternativ, statele membre pot notifica scheme luând ca bază tabelul de mai sus, dar în care durata, primele și acoperirea garanției pot să fie modulate pentru fiecare principal al împrumutului individual subiacent, de exemplu, o acoperire mai redusă a garanției ar putea să compenseze o durată mai mare sau ar putea permite prime de garantare mai reduse. Se poate utiliza o primă fixă pentru întreaga durată a garanției, dacă este mai mare decât primele minime pentru primul an, stabilite în tabelul de mai sus pentru fiecare tip de beneficiar, ajustate în funcție de durata și de acoperirea garanției prevăzute în prezentul paragraf;*
- c. *garanția se acordă până cel târziu la 31 decembrie 2020;*

- d. *pentru împrumuturile cu scadență după data de 31 decembrie 2020, cuantumul total al împrumuturilor per beneficiar nu trebuie să depășească:*
- i. *dublul masei salariale anuale a beneficiarului (inclusiv contribuțiile sociale și costul cu personalul care lucrează în sediile întreprinderii, dar care este oficial pe statul de plată al unor subcontractanți) pentru 2019 sau pentru ultimul an pentru care sunt disponibile date. În cazul întreprinderilor create la 1 ianuarie 2019 sau după această dată, cuantumul maxim al împrumutului nu poate depăși masa salarială anuală estimată pentru primii doi ani de activitate sau*
 - ii. *25 % din cifra de afaceri totală a beneficiarului pe 2019 sau*
 - iii. *cu condiția furnizării unei justificări adecvate Comisiei de către statul membru (de exemplu, în legătură cu caracteristicile anumitor tipuri de întreprinderi), cuantumul împrumutului poate fi majorat pentru a acoperi nevoile de lichidități de la momentul acordării acestuia pentru următoarele 18 luni în cazul IMM-urilor²⁴ și pentru următoarele 12 luni în cazul întreprinderilor mari. Nevoile de lichidități ar trebui stabilite prin intermediul autocertificării de către beneficiar²⁵;*
- e. *pentru împrumuturile cu scadență până la 31 decembrie 2020, cuantumul principalului împrumutului poate fi mai mare decât cel prevăzut la punctul 25 litera (d), cu condiția ca statul membru să furnizeze o justificare adecvată Comisiei și cu condiția ca proporționalitatea ajutorului să rămână asigurată și să fie demonstrată Comisiei de către statul membru;*
- f. *durata garanției este limitată la maximum șase ani, cu excepția cazului în care este modulată în conformitate cu punctul 25 litera (b), iar garanția publică nu poate depăși:*
- i. *90 % din principalul împrumutului, în cazul în care pierderile sunt suportate proporțional și în aceleași condiții de instituția de credit și de stat sau*
 - ii. *35 % din principalul împrumutului, în cazul în care pierderile sunt atribuite mai întâi statului și doar ulterior instituțiilor de credit (și anume, o garanție de primă pierdere) și*
 - iii. *în ambele cazuri de mai sus, atunci când valoarea împrumutului scade în timp, de exemplu deoarece împrumutul începe să fie rambursat, suma garantată trebuie să scadă proporțional.*
- g. *garanția vizează împrumuturile pentru investiții și/sau pentru capital circulant;*

²⁴ Astfel cum sunt definite în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare).

²⁵ Planul de lichidități poate include atât costurile cu capitalul circulant, cât și costurile de investiții.

- h. garanția nu poate fi acordată întreprinderilor care erau deja în dificultate (în sensul Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare²⁶) la 31 decembrie 2019;
- ha. prin derogare de la cele de mai sus, ajutorul se poate acorda microîntreprinderilor sau întreprinderilor mici (în sensul anexei I la Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare) care se aflau deja în dificultate la 31 decembrie 2019, cu condiția să nu facă obiectul unei proceduri colective de insolvență în temeiul legislației naționale și să nu fi primit ajutor pentru salvare²⁷ sau ajutor pentru restructurare²⁸.

3.3. Ajutoare sub formă de subvenționare a ratelor dobânzii pentru împrumuturi

26. În vederea asigurării accesului la lichidități pentru întreprinderile care se confruntă cu un deficit brusc de lichidități, subvenționarea ratelor dobânzii pe o perioadă limitată și pentru un quantum limitat al împrumutului poate constitui, în circumstanțele actuale, o soluție adecvată, necesară și clar direcționată. În plus, datoria subordonată care, în cazul unei proceduri de insolvență, este subordonată creditorilor chirografari preferențiali, poate constitui, de asemenea, o soluție adecvată, necesară și clar direcționată în circumstanțele actuale. O astfel de datorie constituie un instrument cu un potențial mai redus de denaturare a concurenței decât instrumentele de capitaluri proprii sau cele de capital hibride, întrucât nu poate fi convertită automat în capital propriu atât timp cât întreprinderea are capacitatea de a-și continua activitatea. Prin urmare, ajutoarele sub formă de datorie subordonată²⁹ trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute în secțiunea 3.3, care se referă la instrumentele de datorie. Cu toate acestea, întrucât sporesc capacitatea societăților de a contracta datorii cu rang prioritar într-un mod similar sprijinului sub formă de capital, trebuie să se aplice în plus o marjă pentru riscul de credit și o limitare suplimentară a sumei în raport cu datoria cu rang prioritar [o treime pentru întreprinderile mari și jumătate din sumă pentru IMM-uri, astfel cum se definește la punctul 27 litera (d) subpunctul (i) sau (ii)]. Peste aceste plafoane, datoria subordonată ar trebui să fie evaluată în conformitate cu condițiile pentru măsurile de recapitalizare în contextul COVID-19 prevăzute în secțiunea 3.11, pentru a se asigura egalitatea de tratament.
- 26a. Ajutoarele acordate în temeiul secțiunii 3.3 nu pot fi cumulate cu ajutoarele acordate pentru același principal subiacent al împrumutului în temeiul secțiunii 3.2 și viceversa. Ajutoarele acordate în temeiul secțiunilor 3.2 și 3.3 pot fi cumulate pentru împrumuturi

²⁶ Astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 18 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, JO L 187, 26.6.2014, p. 1.

²⁷ În schimb, dacă au primit ajutor de salvare, trebuie ca, în momentul acordării ajutorului în temeiul prezentei comunicări, să fi rambursat împrumutul sau să fi încetat garanția.

²⁸ În schimb, dacă au primit ajutor pentru restructurare, trebuie ca, în momentul acordării ajutorului în temeiul prezentei comunicări, să nu mai facă obiectul unui plan de restructurare.

²⁹ Cu excepția cazului în care un astfel de ajutor îndeplinește condițiile prevăzute la punctul 3.1 din prezenta comunicare.

diferite, cu condiția ca cuantumul total al împrumuturilor per beneficiar să nu depășească pragurile stabilite la punctul 25 litera (d) sau la punctul 27 litera (d). Un beneficiar poate beneficia în paralel de mai multe măsuri prevăzute în secțiunea 3.3, cu condiția ca cuantumul total al împrumuturilor per beneficiar să nu depășească plafoanele stabilite la punctul 27 literele (d) și (e).

27. Comisia va considera ajutoarele de stat acordate sub forma subvenționării împrumuturilor publice ca răspuns la epidemia de COVID-19 ca fiind compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE dacă sunt îndeplinite condițiile de mai jos:

a. împrumuturile pot fi acordate cu rate reduse ale dobânzii care să fie cel puțin egale cu rata de bază (rata IBOR corespunzătoare scadenței de 1 an sau echivalentul acesteia, publicată de Comisie³⁰) disponibilă fie la 1 ianuarie 2020, fie la momentul notificării, la care se adaugă marjele riscului de credit prevăzute în tabelul de mai jos:

Tipul de beneficiar	Marja riscului de credit pentru primul an	Marja riscului de credit pentru al 2-lea - al 3-lea an	Marja riscului de credit pentru al 4-lea - al 6-lea an
IMM-uri	25 de puncte de bază ³¹	50 de puncte de bază ³²	100 de puncte de bază
Întreprinderi mari	50 de puncte de bază	100 de puncte de bază	200 de puncte de bază

b. alternativ, statele membre pot notifica scheme luând ca bază tabelul de mai sus, dar în care scadența împrumutului și nivelul marjelor riscului de credit pot fi modulate, de exemplu o marjă forfetară a riscului de credit poate fi utilizată pentru întreaga durată a împrumutului dacă aceasta este mai mare decât marja minimă a riscului de credit aferentă primului an pentru fiecare tip de beneficiar, ajustată în funcție de scadența împrumutului prevăzută în prezentul alineat³³;

c. contractele de împrumut sunt semnate cel târziu la 31 decembrie 2020 și sunt limitate la maximum șase ani, cu excepția cazului în care sunt modulate în conformitate cu punctul 27 litera (b);

d. pentru împrumuturile cu scadență după data de 31 decembrie 2020, cuantumul total al împrumuturilor per beneficiar nu depășește:

³⁰ Rate de bază calculate în conformitate cu Comunicarea Comisiei privind revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de scont (JO C 14, 19.1.2008, p. 6.) și publicate pe site-ul web al DG Concurență la adresa https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

³¹ Nivelul minim al ratei globale a dobânzii (rata de bază plus marjele riscului de credit) ar trebui să fie de cel puțin 10 puncte de bază pe an.

³² Nivelul minim al ratei globale a dobânzii (rata de bază plus marjele riscului de credit) ar trebui să fie de cel puțin 10 puncte de bază pe an.

³³ Nivelul minim al ratei globale a dobânzii (rata de bază plus marjele riscului de credit) ar trebui să fie de cel puțin 10 puncte de bază pe an.

- i. *dublul masei salariale anuale a beneficiarului (inclusiv contribuțiile sociale și costul cu personalul care lucrează în sediile întreprinderii, dar care este oficial pe statul de plată al unor subcontractanți) pentru 2019 sau pentru ultimul an pentru care sunt disponibile date. În cazul întreprinderilor create la 1 ianuarie 2019 sau după această dată, cuantumul maxim al împrumutului nu trebuie să depășească masa salarială anuală estimată pentru primii doi ani de activitate sau*
 - ii. *25 % din cifra de afaceri totală a beneficiarului pe 2019 sau*
 - iii. *cu condiția furnizării unei justificări adecvate Comisiei de către statul membru (de exemplu, în legătură cu caracteristicile anumitor tipuri de întreprinderi), cuantumul împrumutului poate fi majorat pentru a acoperi nevoile de lichidități de la momentul acordării acestuia pentru următoarele 18 luni în cazul IMM-urilor³⁴ și pentru următoarele 12 luni în cazul întreprinderilor mari. Nevoile de lichidități ar trebui stabilite prin intermediul autocertificării de către beneficiar³⁵;*
 - e. *pentru împrumuturile cu scadență până la 31 decembrie 2020, cuantumul principalului împrumutului poate fi mai mare decât cel prevăzut la punctul 27 litera (d), cu condiția ca statul membru să furnizeze o justificare adecvată Comisiei și cu condiția ca proporționalitatea ajutorului să rămână asigurată și să fie demonstrată Comisiei de către statul membru;*
 - f. *împrumutul vizează nevoi de capital de investiții și/sau de capital circulant;*
 - g. *împrumutul nu poate fi acordat întreprinderilor care erau deja în dificultate (în sensul Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare³⁶) la 31 decembrie 2019;*
 - ga. *prin derogare de la cele de mai sus, ajutorul se poate acorda microîntreprinderilor sau întreprinderilor mici (în sensul anexei I la Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare) care se aflau deja în dificultate la 31 decembrie 2019, cu condiția să nu facă obiectul unei proceduri colective de insolvență în temeiul legislației naționale și să nu fi primit ajutor pentru salvare³⁷ sau ajutor pentru restructurare³⁸.*
- 27a. *Se pot acorda instrumente de datorie, care, în cazul unei proceduri de insolvență, sunt subordonate creditorilor chirografari preferențiali, la rate reduse ale dobânzii, care*

³⁴ Astfel cum sunt definite în anexa I la Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare.

³⁵ Planul de lichidități poate include atât costurile cu capitalul circulant, cât și costurile de investiții.

³⁶ Astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 18 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, JO L 187, 26.6.2014, p. 1.

³⁷ În schimb, dacă au primit ajutor de salvare, trebuie ca, în momentul acordării ajutorului în temeiul prezentei comunicări, să fi rambursat împrumutul sau să fi încetat garanția.

³⁸ În schimb, dacă au primit ajutor pentru restructurare, trebuie ca, în momentul acordării ajutorului în temeiul prezentei comunicări, să nu mai facă obiectul unui plan de restructurare.

sunt cel puțin egale cu rata de bază și cu marjele riscului de credit prevăzute în tabelul de la punctul 27 litera (a), la care se adaugă 200 de puncte de bază pentru întreprinderile mari și 150 de puncte de bază pentru IMM-uri. Posibilitatea alternativă de la punctul 27 litera (b) se aplică unor astfel de instrumente de datorie. Trebuie, de asemenea, respectate prevederile de la punctul 27 literele (c), (f) și (g). În cazul în care cuantumul datoriei subordonate depășește ambele plafoane menționate în continuare³⁹, compatibilitatea instrumentului cu piața internă se stabilește în conformitate cu secțiunea 3.11:

- i. două treimi din masa salarială anuală a beneficiarului pentru întreprinderile mari și masa salarială anuală a beneficiarului pentru IMM-uri, astfel cum sunt definite la punctul 27 litera (d) subpunctul (i) și
- ii. 8,4 % din cifra de afaceri totală a beneficiarului pe 2019 pentru întreprinderile mari și 12,5 % din cifra de afaceri totală a beneficiarului pe 2019 pentru IMM-uri.

3.4. Ajutoare sub formă de garanții și împrumuturi care sunt canalizate prin intermediul instituțiilor de credit sau al altor instituții financiare

28. *Întreprinderilor care se confruntă cu un deficit brusc de lichidități li se pot acorda ajutoare sub formă de garanții și împrumuturi în temeiul secțiunilor 3.1, 3.2 și 3.3 din prezenta comunicare, în mod direct sau prin intermediul instituțiilor de credit și al altor instituții financiare care acționează ca intermediari financiari. În acest din urmă caz, trebuie să se respecte condițiile de mai jos.*
29. Deși aceste ajutoare vizează în mod direct întreprinderile care se confruntă cu un deficit brusc de lichidități - și nu instituțiile de credit sau alte instituții financiare - ajutoarele pot constitui un avantaj indirect și pentru aceste instituții de credit sau financiare. Acest tip de ajutoare indirecte nu are însă ca obiectiv menținerea sau restabilirea viabilității, a lichidității sau a solvabilității instituțiilor de credit. Prin urmare, Comisia este de părere că aceste ajutoare nu ar trebui considerate sprijin financiar public extraordinar, în conformitate cu articolul 2 alineatul (1) punctul 28 din Directiva privind redresarea și rezoluția instituțiilor bancare și cu articolul 3 alineatul (1) punctul 29 din Regulamentul privind redresarea și rezoluția instituțiilor bancare, și nu ar trebui evaluate în temeiul normelor privind ajutoarele de stat aplicabile sectorului bancar⁴⁰.
30. În orice caz, este oportun să se introducă anumite garanții în legătură cu posibilul ajutor indirect acordat instituțiilor de credit sau altor instituții financiare pentru a limita denaturările nejustificate ale concurenței.

³⁹ În cazul în care plățile de cupoane sunt capitalizate, acest lucru trebuie luat în considerare la stabilirea plafoanelor respective, cu condiția ca o astfel de capitalizare să fi fost planificată sau previzibilă la momentul notificării măsurii. De asemenea, orice altă măsură de ajutor de stat sub formă de datorie subordonată, acordată în contextul epidemiei de COVID-19, chiar și în afara domeniului de aplicare al prezentei comunicări, trebuie inclusă în acest calcul. Cu toate acestea, datoriile subordonate acordate în conformitate cu secțiunea 3.1 din prezenta comunicare nu sunt luate în considerare pentru aceste plafoane.

⁴⁰ A se vedea punctul 6 din prezentul cadru temporar.

31. *Instituțiile de credit sau alte instituții financiare ar trebui să transfere în cea mai mare măsură posibilă beneficiarilor finali avantajele garanției publice sau ale ratelor dobânzii subvenționate pentru împrumuturi. Intermediarul financiar trebuie să fie în măsură să demonstreze că utilizează un mecanism prin care se asigură că avantajele sunt transferate în cea mai mare măsură posibilă beneficiarilor finali sub forma unor volume mai mari de finanțare, a unor portofolii mai riscante, a unor cerințe mai reduse în materie de garanții reale, a unor prime de garantare mai mici sau a unor rate ale dobânzii mai scăzute decât în absența unor astfel de garanții publice sau împrumuturi.*

3.5. Asigurarea creditelor la export pe termen scurt

32. *În Comunicarea Comisiei privind asigurarea creditelor la export pe termen scurt se prevede că riscurile asigurabile pe piața privată nu sunt acoperite prin asigurări ale creditelor la export cu sprijinul statelor membre. Ca urmare a actualei epidemii de COVID-19 și după ce a efectuat consultarea publică privind disponibilitatea serviciilor de asigurare a creditelor la export pe termen scurt pentru exporturi către toate țările cu riscuri asigurabile în prezent pe piața privată, Comisia a constatat că există o lipsă de capacitate a serviciilor de asigurare privată a creditelor la export pe termen scurt în general și că acoperirea pentru riscurile asigurabile pe piața privată este temporar indisponibilă.*
33. *În acest context, Comisia consideră toate riscurile comerciale și politice conexe exporturilor către țările enumerate în anexa la Comunicarea privind asigurarea creditelor la export pe termen scurt ca fiind temporar neasigurabile pe piața privată până la 31 decembrie 2020⁴¹.*

3.6. Ajutoare acordate pentru cercetarea și dezvoltarea relevante pentru COVID-19

34. *Pe lângă posibilitățile existente în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, este esențial să se faciliteze cercetarea și dezvoltarea (C&D) relevante pentru COVID-19 în vederea depășirii actualei situații urgente de criză sanitară.*
35. *Comisia va considera ajutoarele acordate pentru proiectele de C&D în cadrul cărora se desfășoară activități de cercetare relevante pentru COVID-19 și alte antivirale⁴², inclusiv pentru proiectele care au primit în baza Instrumentului pentru IMM-uri din cadrul programului Orizont 2020 eticheta de calitate „marcă de excelență” pentru acțiuni care vizează în mod expres COVID-19, ca fiind compatibile cu piața internă dacă sunt îndeplinite toate condițiile de mai jos:*
- a. *ajutoarele se acordă sub formă de granturi directe, avansuri rambursabile sau avantaje fiscale până la 31 decembrie 2020;*

⁴¹ Comunicare a Comisiei de modificare a anexei la Comunicarea Comisiei către statele membre privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul asigurării creditelor la export pe termen scurt, C(2020) 2044 final din 27 martie 2020, JO C 1011 din 28.3.2020, p. 1.

⁴² Cercetarea relevantă pentru COVID-19 și alte antivirale include cercetarea privind vaccinuri, medicamente și tratamente, dispozitive medicale și echipamente spitalicești și medicale, dezinfectanți, îmbrăcăminte și echipamente de protecție, precum și cercetarea privind inovații de proces relevante pentru o producție eficientă a produselor solicitate.

- b. *în cazul proiectelor de C&D care au început de la data de 1 februarie 2020 sau al proiectelor care au primit o marcă de excelență pentru acțiuni care vizează în mod expres COVID-19, se consideră că ajutoarele au un efect stimulat; în cazul proiectelor care au început înainte de 1 februarie 2020, se consideră că ajutoarele au un efect stimulat dacă ajutoarele sunt necesare pentru a accelera sau a extinde sfera de aplicare a proiectului. În astfel de cazuri, sunt eligibile pentru a beneficia de ajutoare doar costurile suplimentare legate de eforturile de accelerare sau de extindere a sferei de aplicare;*
- c. *costurile eligibile se pot referi la toate costurile necesare pentru proiectul de C&D pe durata acestuia, inclusiv, printre altele, costurile cu personalul, costurile aferente echipamentelor și serviciilor digitale și informatice, instrumentelor de diagnosticare, instrumentelor de colectare și prelucrare a datelor, serviciilor de cercetare și dezvoltare, testelor preclinice și clinice (teste de faza I-IV), obținerii, validării și protejării brevetelor și a altor active necorporale, obținerii evaluărilor conformității și/sau a autorizațiilor necesare pentru comercializarea vaccinurilor și a medicamentelor, a dispozitivelor medicale, a echipamentelor spitalicești și medicale, a dezinfectanților și a echipamentelor individuale de protecție, noi și îmbunătățite; testele de faza IV sunt eligibile în măsura în care permit obținerea de noi progrese științifice sau tehnologice;*
- d. *intensitatea ajutoarelor pentru fiecare beneficiar poate acoperi 100 % din costurile eligibile pentru cercetarea fundamentală și nu depășește 80 % din costurile eligibile pentru cercetarea industrială și dezvoltarea experimentală⁴³;*
- e. *intensitatea ajutoarelor pentru cercetare industrială și dezvoltare experimentală poate fi majorată cu 15 puncte procentuale în cazul în care proiectul de cercetare este sprijinit de mai multe state membre sau se desfășoară în colaborare transfrontalieră cu organizații de cercetare sau cu alte întreprinderi;*
- f. *ajutoarele acordate în temeiul acestei măsuri pot fi combinate cu sprijin din alte surse pentru aceleași costuri eligibile cu condiția ca ajutoarele combinate să nu depășească plafoanele definite la literele (d) și (e) de mai sus;*
- g. *beneficiarul ajutorului se angajează să acorde licențe neexclusive în condiții de piață nediscriminatorii părților terțe din SEE;*
- h. *ajutorul nu poate fi acordat întreprinderilor care erau deja în dificultate (în sensul Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare⁴⁴) la 31 decembrie 2019;*

⁴³ Astfel cum sunt definite la articolul 2 punctele 84, 85 și 86 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, JO L 187, 26.6.2014, p. 1.

⁴⁴ Astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 18 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, JO L 187, 26.6.2014, p. 1.

ha. prin derogare de la cele de mai sus, ajutorul se poate acorda microîntreprinderilor sau întreprinderilor mici (în sensul anexei I la Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare) care se aflau deja în dificultate la 31 decembrie 2019, cu condiția să nu facă obiectul unei proceduri colective de insolvență în temeiul legislației naționale și să nu fi primit ajutor pentru salvare⁴⁵ sau ajutor pentru restructurare⁴⁶.

3.7. Ajutoare pentru investiții destinate infrastructurilor de testare și de producție la scară largă

36. Pe lângă posibilitățile existente în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, este esențial să se sprijine infrastructurile de testare și de producție la scară largă care contribuie la dezvoltarea de produse relevante pentru COVID-19.
37. Prin urmare, Comisia va considera ajutoarele pentru investiții destinate construirii sau modernizării infrastructurilor de testare și de producție la scară largă necesare pentru dezvoltarea, testarea și producția la scară largă, până la prima utilizare industrială înainte de producția în masă, a unor produse relevante pentru COVID-19, astfel cum se subliniază în secțiunea 3.8, ca fiind compatibile cu piața internă dacă sunt îndeplinite condițiile de mai jos:
- a. ajutoarele se acordă pentru construirea sau modernizarea infrastructurilor de testare și de producție la scară largă necesare pentru dezvoltarea, testarea și producția la scară largă, până la prima utilizare industrială înainte de producția în masă, a medicamentelor (inclusiv a vaccinurilor) și tratamentelor relevante pentru COVID-19, precum și a produselor intermediare, a ingredientelor farmaceutice active și a materiilor prime aferente acestora; a dispozitivelor medicale, a echipamentelor spitalicești și medicale (inclusiv a ventilatoarelor și a îmbrăcămintei și a echipamentelor de protecție, precum și a instrumentelor de diagnosticare) și a materiilor prime necesare; a dezinfectanților și a produselor lor intermediare și a materiilor prime chimice necesare pentru producția acestora, precum și a instrumentelor de colectare/prelucrare a datelor;
 - b. ajutoarele se acordă sub formă de granturi directe, avantaje fiscale sau avansuri rambursabile până la 31 decembrie 2020;
 - c. în cazul proiectelor care au început de la data de 1 februarie 2020, se consideră că ajutoarele au un efect stimulat; în cazul proiectelor care au început înainte de 1 februarie 2020, se consideră că ajutoarele au un efect stimulat dacă ajutoarele sunt necesare pentru a accelera sau a extinde sfera de aplicare a proiectului. În astfel de cazuri, sunt eligibile pentru a beneficia de ajutoare doar costurile suplimentare legate de eforturile de accelerare sau de extindere a sferei de aplicare;

⁴⁵ În schimb, dacă au primit ajutor de salvare, trebuie ca, în momentul acordării ajutorului în temeiul prezentei comunicări, să fi rambursat împrumutul sau să fi încetat garanția.

⁴⁶ În schimb, dacă au primit ajutor pentru restructurare, trebuie ca, în momentul acordării ajutorului în temeiul prezentei comunicări, să nu mai facă obiectul unui plan de restructurare.

- d. *proiectul de investiții este finalizat în termen de șase luni de la data acordării ajutorului. Un proiect de investiții este considerat finalizat atunci când este acceptat de autoritățile naționale ca fiind finalizat. În cazul în care termenul de șase luni nu este respectat, pentru fiecare lună de întârziere se rambursează 25 % din cuantumul ajutoarelor acordate sub formă de granturi directe sau avantaje fiscale, cu excepția cazului în care întârzierea este cauzată de factori aflați în afara controlului beneficiarului ajutorului. În cazul în care termenul este respectat, ajutoarele sub formă de avansuri rambursabile se transformă în granturi; în caz contrar, avansul rambursabil se rambursează în tranșe anuale egale în termen de cinci ani de la data acordării ajutorului;*
- e. *costurile eligibile sunt costurile de investiții necesare pentru înființarea infrastructurilor de testare și de producție la scară largă de care este nevoie pentru dezvoltarea produselor enumerate la litera (a) de mai sus. Intensitatea ajutoarelor nu depășește 75 % din costurile eligibile;*
- f. *intensitatea maximă admisă a ajutoarelor acordate sub formă de granturi directe sau avantaje fiscale poate fi majorată cu 15 puncte procentuale suplimentare dacă investiția este finalizată în termen de două luni de la data acordării grantului direct sau de la data aplicării avantajului fiscal sau dacă sprijinul este primit de la mai multe state membre. Dacă ajutoarele se acordă sub formă de avans rambursabil, iar investiția este finalizată în termen de două luni, sau dacă sprijinul este primit de la mai multe state membre, se pot acorda 15 puncte procentuale suplimentare;*
- g. *ajutoarele acordate în temeiul acestei măsuri nu trebuie combinate cu alte ajutoare pentru investiții destinate să acopere aceleași costuri eligibile;*
- h. *pe lângă un grant direct, un avantaj fiscal sau un avans rambursabil ori ca o măsură de ajutor independentă, se poate acorda o garanție de acoperire a pierderilor. Garanția pentru acoperirea pierderilor se eliberează în termen de o lună de la data la care întreprinderea a depus cererea de garanție; cuantumul pierderilor care trebuie compensate se stabilește la cinci ani de la finalizarea investiției. Cuantumul compensației se calculează ca diferența dintre, pe de o parte, costurile de investiții, plus un profit rezonabil de 10 % pe an din costurile de investiții pe o perioadă de cinci ani, plus costurile de exploatare și, pe de altă parte, cuantumul grantului direct primit, plus veniturile aferente perioadei de cinci ani, plus valoarea finală a proiectului;*
- i. *prețul perceput pentru serviciile furnizate prin intermediul infrastructurii de testare și de producție la scară largă trebuie să corespundă prețului pieței;*
- j. *infrastructurile de testare și de producție la scară largă trebuie să fie disponibile mai multor utilizatori și să fie puse la dispoziție în mod transparent și nediscriminatoriu. Întreprinderile care au finanțat cel puțin 10 % din costurile de investiții pot beneficia de un acces preferențial, în condiții mai favorabile;*

- k. *ajutorul nu poate fi acordat întreprinderilor care erau deja în dificultate (în sensul Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare⁴⁷) la 31 decembrie 2019;*
- ka. *prin derogare de la cele de mai sus, ajutorul se poate acorda microîntreprinderilor sau întreprinderilor mici (în sensul anexei I la Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare) care se aflau deja în dificultate la 31 decembrie 2019, cu condiția să nu facă obiectul unei proceduri colective de insolvență în temeiul legislației naționale și să nu fi primit ajutor pentru salvare⁴⁸ sau ajutor pentru restructurare⁴⁹.*

3.8. Ajutoare pentru investiții în fabricarea de produse relevante pentru COVID-19

38. *Pe lângă posibilitățile existente în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, este esențial să se faciliteze fabricarea de produse relevante pentru COVID-19. Acestea pot consta în: medicamente (inclusiv vaccinuri) și tratamente relevante, precum și produsele intermediare, ingredientele farmaceutice active și materiile prime aferente acestora; dispozitive medicale, echipamente spitalicești și medicale (inclusiv ventilatoare, îmbrăcăminte și echipamente de protecție, precum și instrumente de diagnosticare) și materiile prime necesare; dezinfectanți, produsele lor intermediare și materiile prime chimice necesare pentru producția acestora; instrumente de colectare/prelucrare a datelor.*
39. *Comisia va considera că ajutoarele pentru investiții destinate fabricării de produse relevante pentru COVID-19 sunt compatibile cu piața internă în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții:*
- a. *ajutoarele pentru investiții sunt acordate pentru fabricarea de produse relevante pentru COVID-19, cum ar fi medicamente (inclusiv vaccinuri) și tratamente, precum și produsele intermediare, ingredientele farmaceutice active și materiile prime aferente acestora; dispozitive medicale, echipamente spitalicești și medicale (inclusiv ventilatoare, îmbrăcăminte și echipamente de protecție, precum și instrumente de diagnosticare) și materiile prime necesare; dezinfectanți, produsele lor intermediare și materiile prime chimice necesare pentru producția acestora; instrumente de colectare/prelucrare a datelor;*
- b. *ajutoarele se acordă sub formă de granturi directe, avantaje fiscale sau avansuri rambursabile până la 31 decembrie 2020;*
- c. *în cazul proiectelor care au început de la data de 1 februarie 2020, se consideră că ajutoarele au un efect stimulat; în cazul proiectelor care au început înainte de*

⁴⁷ Astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 18 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, JO L 187, 26.6.2014, p. 1.

⁴⁸ În schimb, dacă au primit ajutor de salvare, trebuie ca, în momentul acordării ajutorului în temeiul prezentei comunicări, să fi rambursat împrumutul sau să fi încetat garanția.

⁴⁹ În schimb, dacă au primit ajutor pentru restructurare, trebuie ca, în momentul acordării ajutorului în temeiul prezentei comunicări, să nu mai facă obiectul unui plan de restructurare.

1 februarie 2020, se consideră că ajutoarele au un efect stimulatv dacă ajutoarele sunt necesare pentru a accelera sau a extinde sfera de aplicare a proiectului. În astfel de cazuri, sunt eligibile pentru a beneficia de ajutoare doar costurile suplimentare legate de eforturile de accelerare sau de extindere a sferei de aplicare;

- d. proiectul de investiții este finalizat în termen de șase luni de la data acordării ajutorului. Un proiect de investiții este considerat finalizat atunci când este acceptat de autoritățile naționale ca fiind finalizat. În cazul în care termenul de șase luni nu este respectat, pentru fiecare lună de întârziere se rambursează 25 % din cuantumul ajutorului acordat sub formă de granturi directe sau avantaje fiscale, cu excepția cazului în care întârzierea este cauzată de factori aflați în afara controlului beneficiarului ajutorului. În cazul în care termenul este respectat, ajutoarele sub formă de avansuri rambursabile se transformă în granturi; în caz contrar, avansul rambursabil se rambursează în tranșe anuale egale în termen de cinci ani de la data acordării ajutorului;*
- e. costurile eligibile se referă la toate costurile de investiții necesare pentru fabricarea produselor enumerate la litera (a) și la costurile aferente testărilor noilor unități de producție. Intensitatea ajutoarelor nu depășește 80 % din costurile eligibile;*
- f. intensitatea maximă admisă a ajutoarelor acordate sub formă de granturi directe sau avantaje fiscale poate fi majorată cu 15 puncte procentuale suplimentare dacă investiția este finalizată în termen de două luni de la data acordării grantului direct ori de la data aplicării avantajul fiscal sau dacă sprijinul este primit de la mai multe state membre. Dacă ajutoarele se acordă sub formă de avans rambursabil, iar investiția este finalizată în termen de două luni, sau dacă sprijinul este primit de la mai multe state membre, se pot acorda 15 puncte procentuale suplimentare;*
- g. ajutoarele acordate în temeiul acestei măsuri nu trebuie combinate cu alte ajutoare pentru investiții destinate să acopere aceleași costuri eligibile;*
- h. pe lângă un grant direct, un avantaj fiscal sau un avans rambursabil ori ca o măsură de ajutor independentă, se poate acorda o garanție de acoperire a pierderilor. Garanția pentru acoperirea pierderilor se eliberează în termen de o lună de la data la care întreprinderea a depus cererea de garanție; cuantumul pierderilor care trebuie compensate se stabilește la cinci ani de la finalizarea investiției. Cuantumul compensației se calculează ca diferența dintre, pe de o parte, costurile de investiții, plus un profit rezonabil de 10 % pe an din costurile de investiții pe o perioadă de cinci ani, plus costurile de exploatare și, pe de altă parte, cuantumul grantului direct primit, plus veniturile aferente perioadei de cinci ani, plus valoarea finală a proiectului;*

- i. ajutorul nu poate fi acordat întreprinderilor care erau deja în dificultate (în sensul Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare⁵⁰) la 31 decembrie 2019;
- ia. prin derogare de la cele de mai sus, ajutorul se poate acorda microîntreprinderilor sau întreprinderilor mici (în sensul anexei I la Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare) care se aflau deja în dificultate la 31 decembrie 2019, cu condiția să nu facă obiectul unei proceduri colective de insolvență în temeiul legislației naționale și să nu fi primit ajutor pentru salvare⁵¹ sau ajutor pentru restructurare⁵².

3.9. Ajutoare sub formă de amânare a plății impozitelor și/sau a contribuțiilor de asigurări sociale

- 40. Amânarea plății impozitelor și/sau a contribuțiilor de asigurări sociale poate fi un instrument foarte util pentru a reduce constrângerile legate de lichidități ale întreprinderilor (inclusiv ale persoanelor care desfășoară activități independente) și pentru a păstra locurile de muncă. Dacă amânările au o aplicabilitate generală și nu favorizează anumite întreprinderi sau producerea anumitor bunuri, acestea nu se încadrează în domeniul de aplicare al articolului 107 alineatul (1) din TFUE. Dacă însă se limitează, de exemplu, la anumite sectoare, anumite regiuni sau anumite tipuri de întreprinderi, schemele respective implică un ajutor în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE⁵³.
- 41. Comisia va considera compatibile cu piața internă, în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE, schemele de ajutoare care constau în amânări temporare ale plății impozitelor sau ale contribuțiilor de asigurări sociale care se aplică întreprinderilor (inclusiv persoanelor care desfășoară activități independente) afectate în mod deosebit de epidemia de COVID-19, de exemplu întreprinderilor din anumite sectoare, din anumite regiuni sau de o anumită dimensiune. Se vor considera compatibile, de asemenea, măsurile luate în legătură cu obligațiile fiscale și de securitate socială menite să atenueze constrângerile în materie de lichidități cu care se confruntă beneficiarii, incluzând, printre altele: amânarea plăților datorate în rate, facilitarea accesului la planurile de plată a datoriei fiscale și acordarea de perioade fără dobândă, suspendarea recuperării datoriei fiscale și accelerarea deducerilor fiscale. Ajutoarele se acordă înainte de 31 decembrie 2020 și termenul până la care se acordă amânarea este cel târziu 31 decembrie 2022.

⁵⁰ Astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 18 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, JO L 187, 26.6.2014, p. 1.

⁵¹ În schimb, dacă au primit ajutor de salvare, trebuie ca, în momentul acordării ajutorului în temeiul prezentei comunicări, să fi rambursat împrumutul sau să fi încetat garanția.

⁵² În schimb, dacă au primit ajutor pentru restructurare, trebuie ca, în momentul acordării ajutorului în temeiul prezentei comunicări, să nu mai facă obiectul unui plan de restructurare.

⁵³ A se vedea, de asemenea, punctul 118 din Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene C/2016/2946, JO C 262, 19.7.2016, p. 1-50.

3.10. Ajutoare sub formă de subvenții salariale pentru angajați, acordate în scopul de a evita concedierile pe perioada epidemiei de COVID-19

42. *În vederea păstrării locurilor de muncă, statele membre pot avea în vedere să contribuie la costurile salariale ale întreprinderilor care, din cauza epidemiei de COVID-19, ar disponibiliza personal sau la venitul echivalent salariului al persoanelor care desfășoară o activitate independentă în cazul cărora măsurile naționale adoptate ca răspuns la epidemia de COVID-19 au dus la suspendarea sau reducerea activității lor economice. Dacă astfel de scheme de sprijin se aplică întregii economii, acestea nu intră în domeniul de aplicare al controlului care se efectuează la nivelul Uniunii în materie de ajutoare de stat, deoarece aceste scheme nu au un caracter selectiv. Dacă însă schemele respective se limitează la anumite sectoare, regiuni sau tipuri de întreprinderi, se consideră că schemele respective le oferă întreprinderilor un avantaj selectiv.*
43. *Dacă aceste măsuri constituie ajutoare de stat, Comisia le va considera compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE dacă sunt îndeplinite condițiile de mai jos:*
- a. ajutoarele au scopul de a evita concedierile pe perioada epidemiei de COVID-19 (și de a asigura continuarea activităților economice ale persoanelor care desfășoară o activitate independentă);*
 - b. ajutoarele se acordă sub formă de scheme întreprinderilor din anumite sectoare, din anumite regiuni sau de o anumită dimensiune care sunt afectate în mod deosebit de epidemia de COVID-19;*
 - c. subvenția salarială se acordă pe o perioadă de maximum douăsprezece luni de la data cererii de ajutor, pentru angajații care altfel ar fi fost concediați din cauza suspendării sau reducerii activităților economice cauzate de epidemia de COVID-19 (sau pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă, a căror activitate economică a fost afectată negativ de epidemia de COVID-19) și cu condiția ca personalul beneficiar să fie menținut permanent în locul de muncă pe toată perioada în care este acordat ajutorul (sau cu condiția ca activitatea economică relevantă a persoanei care desfășoară o activitate independentă să fie menținută pe toată perioada în care este acordat ajutorul);*
 - d. subvenția salarială lunară nu trebuie să depășească 80 % din salariul lunar brut (care include contribuțiile de asigurări sociale ale angajatorului) al personalului beneficiar (sau 80 % din venitul lunar mediu echivalent salariului al persoanei care desfășoară o activitate independentă). De asemenea, statele membre pot să notifice, în special în beneficiul categoriilor de persoane cu salarii mici, metode alternative de calculare a intensității ajutoarelor, bazate, de exemplu, pe salariul mediu sau minim național, cu condiția ca proporționalitatea ajutorului să fie menținută;*
 - e. subvenția salarială poate fi combinată cu alte măsuri, disponibile în general sau selective, de sprijinire a locurilor de muncă, cu condiția ca sprijinul combinat să nu conducă la o supracompensare a costurilor salariale aferente personalului în*

cauză. Subvențiile salariale pot fi combinate cu amânarea plății impozitelor și amânarea plății contribuțiilor de asigurări sociale.

43a. *În măsura în care o astfel de schemă include și angajații instituțiilor de credit sau instituțiilor financiare, orice ajutor acordat acestor instituții nu are ca obiectiv menținerea sau restabilirea viabilității, a lichidității sau a solvabilității acestora, având în vedere obiectivul predominant social al unui astfel de ajutor⁵⁴. Prin urmare, Comisia consideră că aceste ajutoare nu ar trebui considerate sprijin financiar public extraordinar, în conformitate cu articolul 2 alineatul (1) punctul 28 din Directiva privind redresarea și rezoluția instituțiilor bancare și cu articolul 3 alineatul (1) punctul 29 din Regulamentul privind mecanismul unic de rezoluție, și nu ar trebui evaluate în temeiul normelor privind ajutoarele de stat aplicabile sectorului bancar⁵⁵.*

3.11. Măsuri de recapitalizare

44. *Prezentul cadru temporar stabilește criteriile din cadrul normelor UE privind ajutoarele de stat pe baza cărora statele membre pot acorda sprijin public sub formă de instrumente de capitaluri proprii și/sau instrumente de capital hibride întreprinderilor care se confruntă cu dificultăți financiare din cauza epidemiei de COVID-19⁵⁶. Scopul comunicării este de a asigura faptul că perturbarea economiei nu duce la punerea unor întreprinderi care erau viabile înainte de epidemia de COVID-19 în fața situației de a fi nevoite să iasă de pe piață în mod nejustificat. Prin urmare, recapitalizările nu trebuie să depășească minimul necesar pentru a asigura viabilitatea beneficiarului și nu ar trebui să depășească ceea ce este necesar pentru a restabili structura capitalului beneficiarului la nivelul la care se situa acesta înaintea epidemiei de COVID-19. Întreprinderile mari trebuie să raporteze cu privire la modul în care ajutoarele primite sprijină activitățile desfășurate de acestea în conformitate cu obiectivele UE și obligațiile naționale legate de transformarea verde și digitală, inclusiv cu obiectivul UE privind neutralitatea climatică până în 2050.*

45. *În același timp, Comisia subliniază faptul că furnizarea de sprijin public național sub formă de instrumente de capitaluri proprii și/sau instrumente de capital hibride ca parte a schemelor de ajutoare sau în cazuri individuale, ar trebui luată în considerare doar dacă nu se poate găsi nicio altă soluție adecvată. În plus, emiterea unor astfel de instrumente ar trebui să facă obiectul unor condiții stricte, deoarece acestea denaturează în mare măsură concurența între întreprinderi. Prin urmare, astfel de intervenții trebuie să fie supuse unor condiții clare în ceea ce privește participarea și încetarea participării statului la capitalul social al întreprinderilor în cauză, precum și în ceea ce privește remunerarea acestora de către stat, unor dispoziții privind guvernarea și unor măsuri adecvate de limitare a denaturărilor concurenței. În acest*

⁵⁴A se vedea, prin analogie, considerentul 73 din Decizia SA.49554 a Comisiei – CY – Schema cipriotă pentru credite neperformante garantate cu reședințe principale (Estia) și considerentul 71 din Decizia SA.53520 a Comisiei – EL – Schema de protecție a reședinței principale.

⁵⁵A se vedea punctul 6 din prezenta comunicare.

⁵⁶Posibilitatea de a oferi ajutoare sub formă de instrumente de capitaluri proprii și/sau instrumente de capital hibride, dar cu valori nominale mult mai mici, este deja prevăzută în condițiile de la punctul 3.1 din prezenta comunicare.

context, Comisia remarcă faptul că stabilirea de măsuri naționale de sprijin într-un mod care să îndeplinească obiectivele de politică ale UE legate de transformarea verde și digitală a economiilor lor va permite o creștere mai durabilă pe termen lung și va promova transformarea în vederea îndeplinirii, până în 2050, a obiectivului UE convenit privind neutralitatea climatică.

3.11.1. Aplicabilitate

46. Următoarele condiții se aplică schemelor de recapitalizare și măsurilor individuale de recapitalizare ale statelor membre pentru întreprinderile nefinanciare (denumite în mod colectiv „măsuri de recapitalizare în contextul COVID-19”) în temeiul prezentei comunicări, care nu sunt vizate de secțiunea 3.1 din prezenta comunicare. Acestea se aplică măsurilor de recapitalizare în contextul COVID-19 pentru întreprinderile mari și IMM-uri⁵⁷.
47. De asemenea, următoarele condiții se aplică și instrumentelor de tip creanță subordonată care depășesc ambele plafoane prevăzute în secțiunea 3.3 punctul 27a subpunctele (i) și (ii) din prezenta comunicare.
48. Măsurile de recapitalizare în contextul COVID-19 se acordă ce târziu până la 30 iunie 2021.

3.11.2. Condiții de eligibilitate și participare

49. O măsură de recapitalizare în contextul COVID-19 trebuie să îndeplinească următoarele condiții:
 - a. fără intervenția statului, beneficiarul ar da faliment sau s-ar confrunta cu dificultăți grave în a-și menține activitățile. Astfel de dificultăți pot fi demonstrate în special prin deteriorarea raportului între datoriile și capitalurile proprii ale beneficiarului sau a unor indicatori similari;
 - b. este în interesul comun să se intervină. Acest lucru poate avea legătură cu evitarea dificultăților sociale și a disfuncționalității pieței cauzate de o pierdere semnificativă de locuri de muncă, de ieșirea de pe piață a unei societăți inovatoare, de ieșirea de pe piață a unei societăți de importanță sistemică, de riscul de perturbare a unui serviciu important sau de situații similare justificate în mod corespunzător de statul membru în cauză;
 - c. beneficiarul nu este în măsură să găsească finanțare pe piețe în condiții abordabile, iar măsurile orizontale existente în statul membru în cauză pentru acoperirea nevoilor de lichidități sunt insuficiente pentru a asigura viabilitatea acestuia și

⁵⁷ Așa cum se prevede la punctul 16 din prezenta comunicare, notificarea unor abordări alternative rămâne posibilă în conformitate cu articolul 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE.

- d. *beneficiarul nu este o întreprindere care era deja în dificultate la 31 decembrie 2019 (în sensul Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare⁵⁸);*
- da. *prin derogare de la cele de mai sus, ajutorul se poate acorda microîntreprinderilor sau întreprinderilor mici (în sensul anexei I la Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare) care se aflau deja în dificultate la 31 decembrie 2019, cu condiția să nu facă obiectul unei proceduri colective de insolvență în temeiul legislației naționale și să nu fi primit ajutor pentru salvare⁵⁹ sau ajutor pentru restructurare⁶⁰.*
50. *Statele membre acordă măsuri de recapitalizare în contextul COVID-19 în cadrul unei scheme de ajutoare aprobate de Comisie numai în urma unei cereri scrise de acordare a unui astfel de ajutor din partea întreprinderilor beneficiare potențiale. În ceea ce privește ajutoarele notificabile individual, statele membre furnizează dovezi ale unei astfel de cereri scrise ca parte a notificării măsurii de ajutor individual Comisiei.*
51. *Cerințele din această secțiune și din secțiunile 3.11.4, 3.11.5, 3.11.6 și 3.11.7 se aplică atât schemelor de recapitalizare în contextul COVID-19, cât și măsurilor de ajutor individual în contextul COVID-19. Atunci când aprobă o schemă, Comisia va solicita notificarea separată a ajutoarelor individuale care depășesc pragul de 250 de milioane EUR. În ceea ce privește aceste notificări, Comisia va evalua dacă finanțarea existentă pe piață sau măsurile orizontale destinate acoperirii nevoilor de lichiditate nu sunt suficiente pentru a asigura viabilitatea societății; dacă instrumentele de recapitalizare selectate și condițiile aferente acestora sunt adecvate pentru a aborda dificultățile grave ale beneficiarului; proporționalitatea ajutorului și dacă sunt respectate condițiile din prezenta secțiune și din secțiunile 3.11.4, 3.11.5, 3.11.6 și 3.11.7.*

3.11.3. Tipuri de măsuri de recapitalizare

52. *Statele membre pot furniza măsuri de recapitalizare în contextul COVID-19 prin utilizarea a două seturi distincte de instrumente de recapitalizare:*
- a. *instrumente de capitaluri proprii, în special emiterea de noi acțiuni ordinare sau preferențiale și/sau*
 - b. *instrumente cu o componentă de capitaluri proprii (denumite „instrumente de capital hibride”)⁶¹, în special, drepturi de participare la profit, participații tacite și obligațiuni garantate sau negarantate convertibile.*

⁵⁸ Astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 18 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, JO L 187, 26.6.2014, p. 1.

⁵⁹ În schimb, dacă au primit ajutor de salvare, trebuie ca, în momentul acordării ajutorului în temeiul prezentei comunicări, să fi rambursat împrumutul sau să fi încetat garanția.

⁶⁰ În schimb, dacă au primit ajutor pentru restructurare, trebuie ca, în momentul acordării ajutorului în temeiul prezentei comunicări, să nu mai facă obiectul unui plan de restructurare.

⁶¹ Instrumentele de capital hibride sunt instrumente care au atât caracteristici ale datoriei, cât și ale capitalurilor proprii. De exemplu, obligațiunile convertibile sunt remunerate la fel ca obligațiunile până când

53. *Intervenția statului poate lua forma oricărei variații a instrumentelor de mai sus sau a unei combinații de instrumente de capitaluri proprii și instrumente de capital hibride. De asemenea, statele membre pot subscrie instrumentele de mai sus în contextul unei oferte de piață, cu condiția ca orice intervenție ulterioară a statului în favoarea unui beneficiar să îndeplinească condițiile prevăzute în prezenta secțiune 3.11 a comunicării. Statul membru trebuie să se asigure că instrumentele de recapitalizare selectate și condițiile aferente acestora sunt adecvate pentru a răspunde nevoilor de recapitalizare ale beneficiarului, având în același timp cel mai redus efect de denaturare a concurenței.*

3.11.4. Cuantumul recapitalizării

54. *Pentru a se asigura proporționalitatea ajutorului, cuantumul recapitalizării în contextul COVID-19 nu trebuie să depășească minimul necesar pentru a asigura viabilitatea beneficiarului și nu ar trebui să depășească ceea ce este necesar pentru a restabili structura capitalului beneficiarului la nivelul la care se situa acesta înaintea epidemiei de COVID-19, adică cel corespunzător situației la 31 decembrie 2019. La evaluarea proporționalității ajutorului, se iau în considerare ajutoarele de stat primite sau planificate în contextul epidemiei de COVID-19.*

3.11.5. Remunerarea și ieșirea statului

Principii generale

55. *Statul trebuie să primească o remunerație corespunzătoare pentru investiție. Cu cât remunerația este mai apropiată de condițiile pieței, cu atât este mai scăzută denaturarea potențială a concurenței cauzată de intervenția statului.*
56. *Recapitalizarea în contextul COVID-19 ar trebui răscumpărată atunci când economia se stabilizează. Comisia consideră că este oportun să se acorde beneficiarului timp suficient pentru a răscumpăra recapitalizarea. Statul membru trebuie să instituie un mecanism de stimulare progresivă a răscumpărării.*
57. *Remunerarea măsurii de recapitalizare în contextul COVID-19 ar trebui majorată pentru a se asigura convergența cu prețurile pieței în scopul acordării unui stimulent beneficiarului și celorlalți acționari pentru a răscumpăra măsura de recapitalizare de stat și pentru a reduce la minimum riscul de denaturare a concurenței.*
58. *Prin urmare, măsurile de recapitalizare în contextul COVID-19 trebuie să conțină stimulente adecvate pentru ca întreprinderile să răscumpere recapitalizarea în contextul COVID-19 și să caute capital alternativ atunci când condițiile de piață o permit, solicitând o remunerație suficient de mare pentru recapitalizare.*
59. *Ca alternativă la metodologiile de remunerare prezentate în continuare, statele membre pot notifica scheme sau măsuri individuale în cazul în care metodologia de remunerare*

sunt convertite în capitaluri proprii. Prin urmare, evaluarea remunerării globale a instrumentelor de capital hibride depinde, pe de o parte, de remunerarea acestora cât timp sunt instrumente similare datoriiilor și, pe de altă parte, de condițiile pentru conversia lor în instrumente similare instrumentelor de capitaluri proprii.

este adaptată în funcție de caracteristicile și de vechimea instrumentului de capital, cu condiția ca acestea să conducă, per ansamblu, la un rezultat similar în ceea ce privește efectele de stimulare a ieșirii statului și să aibă un impact general similar asupra remunerării statului.

Remunerarea instrumentelor de capitaluri proprii

60. *O injecție de capital de către stat sau o intervenție echivalentă se realizează la un preț care nu depășește prețul mediu al acțiunilor beneficiarului în cursul celor 15 zile care precedă data cererii de injecție de capital. Dacă beneficiarul nu este o societate cotată la bursă, ar trebui efectuată o estimare a valorii sale de piață de către un expert independent sau prin utilizarea altor mijloace proporționale.*
61. *Orice măsură de recapitalizare include un mecanism de majorare treptată a remunerării statului, pentru a stimula beneficiarul să răscumpere capitalul injectat de stat. Această majorare a remunerării poate fi realizată prin acordarea de acțiuni suplimentare⁶² statului sau prin alte mecanisme și ar trebui să corespundă unei creșteri de cel puțin 10 % a remunerării statului (pentru participarea care rezultă din injecția de capital propriu de către stat în contextul COVID-19 care încă nu a fost rambursată), pentru fiecare treaptă de majorare:*
- a. *La patru ani de la data injecției de capital propriu în contextul COVID-19, dacă statul nu a vândut încă cel puțin 40 la sută din participația sa la capitalul propriu care rezultă din injecția de capital propriu în contextul COVID-19, va fi activat mecanismul de majorare treptată.*
 - b. *La șase ani de la data injecției de capital propriu în contextul COVID-19, dacă statul nu a vândut încă integral participația sa la capitalul propriu care rezultă din injecția de capital propriu în contextul COVID-19, va fi activat din nou mecanismul de majorare treptată⁶³.*
- Dacă beneficiarul nu este o societate cotată la bursă, statele membre pot decide să activeze fiecare dintre cele două trepte cu un an mai târziu, și anume la cinci ani, respectiv la șapte ani de la data injecției de capital propriu în contextul COVID-19.*
62. *Comisia poate accepta mecanisme alternative, cu condiția ca acestea să conducă per ansamblu la un rezultat similar în ceea ce privește efectul de stimulare a ieșirii statului și la un impact general similar asupra remunerării statului.*
63. *Beneficiarul ar trebui să aibă oricând posibilitatea de a răscumpăra participația la capitalul propriu achiziționată de stat. Pentru a se asigura faptul că statul primește o*

⁶² Acțiunile suplimentare pot fi acordate, de exemplu, prin emiterea de obligațiuni convertibile la data recapitalizării, care vor fi convertite în capital propriu la data declanșării mecanismului de majorare treptată.

⁶³ De exemplu, dacă majorarea treptată se efectuează prin acordarea de acțiuni suplimentare statului. Dacă participația statului la un beneficiar este de 40 % ca urmare a injecției sale de capital, iar statul nu își vinde participația înainte de data prevăzută, participația statului ar trebui să crească cu cel puțin $0,1 \times 40 \% = 4 \%$, pentru a ajunge la 44 % la patru ani și la 48 % la șase ani de la data injecției de capital propriu în contextul COVID-19, rezultând astfel o diluare corespunzătoare a participațiilor celorlalți acționari.

remunerare adecvată pentru investiția sa, prețul de răscumpărare ar trebui să fie valoarea cea mai mare dintre: (i) investiția nominală a statului majorată cu o dobândă de remunerare anuală cu 200 de puncte de bază mai mare decât cea prezentată în tabelul de mai jos⁶⁴ sau (ii) prețul pieței la momentul răscumpărării.

64. *Alternativ, statul poate vinde în orice moment, la prețurile pieței, participația sa altor cumpărători decât beneficiarul. O astfel de vânzare necesită, în principiu, o consultare deschisă și nediscriminatorie a potențialilor cumpărători sau vânzarea la bursa de valori. Statul le poate acorda acționarilor existenți, și anume celor care aveau statutul de acționari înainte de luarea măsurilor de recapitalizare în contextul COVID-19, drepturi prioritare de cumpărare la prețul rezultat în urma consultării publice. Dacă statul își vinde participația la un preț mai mic decât prețul minim prevăzut la punctul 63, dispozițiile privind guvernanța prevăzute în secțiunea 3.11.6 continuă să se aplice timp de cel puțin patru ani de la acordarea măsurii de injecție de capital propriu în contextul COVID-19.*

Remunerarea instrumentelor de capital hibride

65. *Remunerarea globală a instrumentelor de capital hibride trebuie să țină seama în mod corespunzător de următoarele elemente:*
- a. *caracteristicile instrumentului ales, inclusiv nivelul de subordonare al acestuia, riscul său și toate modalitățile de plată;*
 - b. *stimulente de ieșire integrate (de exemplu clauze de majorare treptată și de răscumpărare) și*
 - c. *o rată a dobânzii de referință adecvată.*
66. *Remunerarea minimă a instrumentelor de capital hibride până la conversia lor în instrumente similare instrumentelor de capitaluri proprii este cel puțin egală cu rata de bază (rata IBOR corespunzătoare scadenței de 1 an sau echivalentul acesteia publicată de Comisie⁶⁵) plus prima, astfel cum este prevăzută mai jos.*

Remunerarea instrumentelor de capital hibride: rata IBOR corespunzătoare scadenței de 1 an +

⁶⁴ Majorarea cu 200 de puncte procentuale nu se aplică în al 8-lea an și următorii.

⁶⁵ Rate de bază calculate în conformitate cu Comunicarea Comisiei privind revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de scont (JO C 14, 19.1.2008, p. 6.) și publicate pe site-ul web al DG Concurență la adresa https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

<i>Tipul de beneficiar</i>	<i>Primul an</i>	<i>Al 2-lea și al 3-lea an</i>	<i>Al 4-lea și al 5-lea an</i>	<i>Al 6-lea și al 7-lea an</i>	<i>Al 8-lea an și următorii</i>
<i>IMM-uri</i>	<i>225 de puncte de bază</i>	<i>325 de puncte de bază</i>	<i>450 de puncte de bază</i>	<i>600 de puncte de bază</i>	<i>800 de puncte de bază</i>
<i>Întreprinderi mari</i>	<i>250 de puncte de bază</i>	<i>350 de puncte de bază</i>	<i>500 de puncte de bază</i>	<i>700 de puncte de bază</i>	<i>950 de puncte de bază</i>

67. *Conversia instrumentelor de capital hibride în capital propriu se efectuează la cel puțin 5 la sută sub valoarea TERP (prețul teoretic fără exercitarea de drepturi) la momentul conversiei.*
68. *După conversia în capital propriu, trebuie inclus un mecanism de majorare treptată a remunerării statului, pentru a stimula beneficiarii să răscumpere capitalul injectat de stat. În cazul în care capitalul propriu care rezultă din intervenția statului în contextul COVID-19 este în continuare deținut de stat la doi ani de la data conversiei în capital propriu, statul primește o cotă suplimentară din capitalul beneficiarului, pe lângă participația sa rămasă care rezultă din conversia de către stat a instrumentelor de capital hibride în contextul COVID-19. Această cotă suplimentară de proprietate trebuie să fie de cel puțin 10 la sută din participația rămasă care rezultă din conversia de către stat a instrumentelor de capital hibride în contextul COVID-19. Comisia poate accepta mecanisme alternative de majorare treptată, cu condiția ca acestea să aibă același efect de stimulare și un impact global similar asupra remunerării statului.*
69. *Statele membre pot alege o formulă de stabilire a prețului care să includă clauze suplimentare de majorare treptată sau de rambursare. Aceste caracteristici ar trebui să fie concepute astfel încât să încurajeze încetarea rapidă a sprijinului acordat de stat beneficiarului sub formă de recapitalizare. Comisia poate accepta, de asemenea, metodologii alternative de stabilire a prețului, cu condiția ca acestea să conducă la remunerări mai mari decât cele care rezultă din metodologia de mai sus sau similare acestora.*
70. *Având în vedere că natura instrumentelor hibride variază în mod semnificativ, Comisia nu oferă orientări pentru toate tipurile de instrumente. În orice caz, instrumentele hibride trebuie să respecte principiile menționate mai sus, cu o remunerare care să reflecte riscul asociat instrumentelor specifice.*

3.11.6. Guvernanța și prevenirea denaturărilor nejustificate ale concurenței

71. *Pentru a preveni denaturările nejustificate ale concurenței, beneficiarii trebuie să nu practice o expansiune comercială agresivă finanțată prin ajutoare de stat sau prin asumarea de riscuri excesive de către beneficiari. Ca principiu general, cu cât*

participația statului membru la capitalul propriu este mai mică și cu cât remunerarea este mai mare, cu atât mai mică este nevoia de garanții.

- 72. În cazul în care beneficiarul unei măsuri de recapitalizare în contextul COVID-19 cu o valoare de peste 250 de milioane EUR este o întreprindere cu putere de piață semnificativă pe cel puțin una dintre piețele relevante pe care își desfășoară activitatea, statele membre trebuie să propună măsuri suplimentare pentru a menține o concurență efectivă pe piețele respective. Atunci când propun astfel de măsuri, statele membre pot, în special, să ofere angajamente structurale sau de natură comportamentală în conformitate cu Comunicarea Comisiei privind măsurile corective admisibile în temeiul Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului și în temeiul Regulamentului (CE) nr. 802/2004 al Comisiei.*
- 73. Beneficiarilor unor măsuri de recapitalizare în contextul COVID-19 li se interzice să își facă publicitate în scopuri comerciale că au primit o astfel de recapitalizare.*
- 74. Atât timp cât cel puțin 75 % din măsurile de recapitalizare în contextul COVID-19 nu au fost rambursate, li se interzice beneficiarilor, alții decât IMM-urile, să achiziționeze o participație de peste 10 % din concurenți sau alți operatori din același sector de activitate, inclusiv operațiuni din amonte și din aval.*
- 75. În circumstanțe excepționale și fără a aduce atingere controlului concentrărilor economice, acești beneficiari pot achiziționa o participație de peste 10 % din operatori din amonte sau din aval din sectorul lor de activitate, numai dacă achiziția este necesară pentru a menține viabilitatea beneficiarului. Comisia poate autoriza achiziția dacă aceasta este necesară pentru menținerea viabilității beneficiarului. Achiziția nu poate fi realizată înainte de luarea unei decizii de către Comisie cu privire la aceasta.*
- 76. Ajutorul de stat nu se utilizează pentru subvenționarea încrucișată a activităților economice ale unor întreprinderi integrate care se aflau deja în dificultate la 31 decembrie 2019. În societățile integrate trebuie să se realizeze o separare clară a conturilor, pentru a se asigura faptul că măsura de recapitalizare nu aduce beneficii activităților respective.*
- 77. Atât timp cât măsurile de recapitalizare în contextul COVID-19 nu au fost rambursate integral, beneficiarii nu pot efectua plăți de dividende, nici plăți neobligatorii de cupoane și nici nu pot răscumpăra acțiuni, altele decât cele legate de stat.*
- 78. Atât timp cât cel puțin 75 % din măsurile de recapitalizare în contextul COVID-19 nu au fost rambursate, remunerația fiecărui membru al conducerii beneficiarilor nu trebuie să depășească partea fixă a remunerației sale la 31 decembrie 2019. Pentru persoanele care devin membri ai conducerii la data recapitalizării sau ulterior, limita aplicabilă este remunerația fixă a membrilor conducerii cu același nivel de responsabilități la 31 decembrie 2019. În niciun caz nu se plătesc prime sau alte elemente de remunerație variabile sau comparabile.*
- 78a. În cazul în care statul este un acționar existent, și anume avea statutul de acționar înainte de injecția de capital propriu în contextul COVID-19, și:*

- a. statul injectează capital propriu nou în aceleași condiții ca și investitorii privați și proporțional cu participația sa existentă (sau mai puțin) și*
- b. participarea privată este semnificativă (în principiu, cel puțin 30 % din noul capital propriu injectat) și*
- c. injectia de capital propriu nou efectuată de stat constituie ajutor de stat din cauza circumstanțelor speciale în care este efectuată, de exemplu, din cauza unei alte măsuri în beneficiul întreprinderii,*

nu este necesar să se impună condiții specifice în ceea ce privește încetarea participării statului și se aplică următoarele:

- i. punctele 61 și 62 nu se aplică unei astfel de măsuri de injecție de capital propriu în contextul COVID-19;*
- ii. prin derogare de la punctele 74, 75 și 78, interdicția privind achizițiile și plafonul privind remunerarea membrilor conducerii sunt limitate la trei ani;*
- iii. prin derogare de la punctul 77, interdicția privind plata de dividende se elimină pentru deținătorii de acțiuni noi. În cazul acțiunilor existente, interdicția privind plata de dividende se elimină dacă participația deținătorilor respectivelor acțiuni existente luată împreună este diluată la mai puțin de 10 % din întreprindere. Dacă participația deținătorilor acțiunilor existente luată împreună nu se diluează la mai puțin de 10 % din întreprindere, interdicția privind plata de dividende se aplică în cazul acționarilor existenți timp de trei ani. În orice caz, remunerația datorată pentru instrumentele de capital hibride și instrumentele de tip creanță subordonată emise în contextul COVID-19 deținute de stat se plătește înainte ca dividendele să fie plătite acționarilor într-un anumit an;*
- iv. cerințele prevăzute în secțiunea 3.11.7 nu se aplică, cu excepția obligațiilor de raportare prevăzute la punctul 83, care se aplică timp de trei ani și*
- v. toate celelalte condiții prevăzute în secțiunea 3.11 se aplică mutatis mutandis.*

78b. Dacă statul injectează capital propriu într-o întreprindere la care nu este acționar existent (și anume, nu avea statutul de acționar înainte de măsura de injecție de capital propriu în contextul COVID-19) și

- a. injectează noi capitaluri proprii în aceleași condiții ca și investitorii privați și*
- b. participarea privată este semnificativă (în principiu, cel puțin 30 % din noul capital propriu injectat) și*
- c. în cazul în care injectia de capital propriu efectuată de stat constituie ajutor de stat din cauza circumstanțelor speciale în care este efectuată, de exemplu, din cauza unei alte măsuri în beneficiul întreprinderii,*

se aplică următoarele:

i. prin derogare de la punctul 77, interdicția privind plata de dividende se elimină pentru toți deținătorii de acțiuni noi. În cazul acțiunilor existente, interdicția privind plata de dividende se elimină dacă participația deținătorilor respectivelor acțiuni existente luată împreună este diluată la mai puțin de 10 % din întreprindere. În orice caz, remunerația datorată pentru instrumentele de capital hibride și instrumentele de tip creanță subordonată emise în contextul COVID-19 deținute de stat se plătește înainte ca dividendele să fie plătite acționarilor într-un anumit an și

ii. toate celelalte condiții prevăzute în secțiunea 3.11 se aplică *mutatis mutandis*.

3.11.7. Strategia de ieșire a statului din participația rezultată din recapitalizare și obligații de raportare

79. Beneficiarii, alții decât IMM-urile, care au primit o recapitalizare în contextul COVID-19 de peste 25 % din capitalul propriu în momentul intervenției trebuie să demonstreze că au o strategie de ieșire credibilă în ceea ce privește participația statului membru, cu excepția cazului în care intervenția statului se reduce sub nivelul de 25 % din capitalul propriu în termen de 12 luni de la data acordării ajutorului⁶⁶.

80. Strategia de ieșire trebuie să prevadă:

- a. planul beneficiarului privind continuarea activității sale și utilizarea fondurilor investite de către stat, inclusiv un calendar de plată a remunerării și răscumpărării investiției statului (denumite împreună „calendarul de rambursare”) și
- b. măsurile pe care beneficiarul și statul le vor lua pentru a se conforma calendarului de rambursare.

81. Strategia de ieșire ar trebui să fie pregătită și transmisă statului membru în termen de 12 luni de la data acordării ajutorului și trebuie aprobată de statul membru.

82. Pe lângă obligația stabilită la punctele 79-81, beneficiarii trebuie să raporteze statului membru cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a calendarului de rambursare și la respectarea condițiilor prevăzute în secțiunea 3.11.6, în termen de 12 luni de la prezentarea calendarului, iar ulterior o dată la 12 luni.

83. Atât timp cât măsurile de recapitalizare în contextul COVID-19 nu au fost rambursate integral, beneficiarii unei recapitalizări în contextul COVID-19, alții decât IMM-urile, trebuie să publice, în termen de 12 luni de la data acordării ajutorului și ulterior o dată la 12 luni, informații cu privire la utilizarea ajutorului primit. În special, ar trebui transmise informații cu privire la modul în care utilizarea de către aceștia a ajutoarelor primite sprijină activitățile pe care le desfășoară în conformitate cu obiectivele UE și cu obligațiile naționale legate de transformarea verde și digitală, inclusiv cu obiectivul UE privind neutralitatea climatică până în 2050.

⁶⁶ În sensul prezentei subsecțiuni 3.11.7, instrumentele hibride acordate de stat ar trebui contabilizate drept capitaluri proprii.

84. *Statul membru ar trebui să raporteze anual Comisiei cu privire la punerea în aplicare a calendarului de rambursare și la respectarea condițiilor prevăzute în secțiunea 3.11.6. Dacă beneficiarul a primit o recapitalizare în contextul COVID-19 de peste 250 de milioane EUR, raportul trebuie să includă informații privind respectarea condițiilor prevăzute la punctul 54.*
85. *Dacă la șase ani de la data recapitalizării în contextul COVID-19 intervenția statului nu a fost redusă sub 15 % din capitalul propriu al beneficiarului, trebuie notificat Comisiei spre aprobare un plan de restructurare în conformitate cu Orientările privind salvarea și restructurarea. Comisia va evalua dacă acțiunile prevăzute în planul de restructurare asigură viabilitatea beneficiarului, ținând seama și de obiectivele UE și obligațiile naționale legate de transformarea verde și digitală, precum și ieșirea statului fără a afecta schimburile comerciale într-o măsură contrară interesului comun. Dacă beneficiarul nu este o societate cotate la bursă sau este un IMM, statul membru poate decide să notifice un plan de restructurare numai dacă intervenția statului nu a fost redusă sub nivelul de 15 % din capitalul propriu la șapte ani de la data recapitalizării în contextul COVID-19.*

4. MONITORIZARE ȘI RAPORTARE

86. *Cu excepția ajutoarelor acordate în temeiul secțiunilor 3.9, 3.10 și 3.11, statele membre trebuie să publice informațiile relevante cu privire la fiecare ajutor individual în valoare de peste 100 000 EUR⁶⁷ acordat în temeiul prezentei comunicări și, respectiv, de peste 10 000 EUR⁶⁸ în sectoarele agriculturii și pescuitului pe site-ul web cuprinzător dedicat ajutoarelor de stat sau pe instrumentul IT al Comisiei⁶⁹, în termen de 12 luni de la data acordării. Statele membre trebuie să publice informațiile relevante⁷⁰ cu privire la fiecare recapitalizare individuală acordată în temeiul secțiunii 3.11 pe site-ul web cuprinzător dedicat ajutoarelor de stat sau pe instrumentul IT al Comisiei, în termen de 3 luni de la data recapitalizării. Se include valoarea nominală a recapitalizării pentru fiecare beneficiar.*

⁶⁷ Este vorba de informațiile solicitate în anexa III la Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 și în anexa III la Regulamentul (UE) nr. 702/2014 al Comisiei. Pentru avansurile rambursabile, garanții, împrumuturi, împrumuturi subordonate și alte forme de ajutor, valoarea nominală a instrumentului financiar suport trebuie introdusă pentru fiecare beneficiar. În ceea ce privește avantajele fiscale și de plată, cuantumul ajutorului individual poate fi indicat sub formă de intervale.

⁶⁸ Este vorba de informațiile solicitate în anexa III la Regulamentul (UE) nr. 702/2014 al Comisiei și în anexa III la Regulamentul (UE) nr. 1388/2014 al Comisiei din 16 decembrie 2014. Pentru avansurile rambursabile, garanții, împrumuturi, împrumuturi subordonate și alte forme de ajutor, valoarea nominală a instrumentului financiar suport trebuie introdusă pentru fiecare beneficiar. În ceea ce privește avantajele fiscale și de plată, cuantumul ajutorului individual poate fi indicat sub formă de intervale.

⁶⁹ Pagina de căutare publică privind transparența ajutoarelor de stat oferă acces la datele privind fiecare ajutor de stat acordat de statele membre în conformitate cu cerințele UE privind transparența ajutoarelor de stat și poate fi consultată la adresa

<https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=ro>

⁷⁰ Este vorba de informațiile solicitate în anexa III la Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014, în anexa III la Regulamentul (UE) nr. 702/2014 al Comisiei și în anexa III la Regulamentul (UE) nr. 1388/2014 al Comisiei din 16 decembrie 2014.

87. Statele membre trebuie să prezinte Comisiei rapoarte anuale⁷¹.
88. Până la 31 decembrie 2020, statele membre trebuie să prezinte Comisiei o listă a măsurilor instituite în baza schemelor aprobate în temeiul prezentei comunicări.
89. Statele membre trebuie să se asigure că păstrează evidențe detaliate privind acordarea ajutoarelor care fac obiectul prezentei comunicări. Aceste evidențe, care trebuie să conțină toate informațiile necesare pentru a se stabili că au fost respectate condițiile necesare, trebuie păstrate timp de 10 ani de la acordarea ajutorului și furnizate, la cerere, Comisiei.
90. Comisia poate solicita informații suplimentare cu privire la ajutorul acordat, pentru a verifica dacă s-au respectat condițiile prevăzute în decizia Comisiei de aprobare a măsurii de ajutor.

5. DISPOZIȚII FINALE

91. *Comisia aplică prezenta comunicare începând cu 19 martie 2020, având în vedere impactul economic al epidemiei de COVID-19, care a necesitat o acțiune imediată. Prezenta comunicare este justificată de circumstanțele excepționale actuale și nu va fi aplicată după 31 decembrie 2020, cu excepția secțiunii 3.11, care va fi aplicată până la 1 iulie 2021. Comisia poate revizui prezenta comunicare înainte de 31 decembrie 2020 pe baza unor considerente importante care țin de politica de concurență sau pe baza unor considerente economice importante. Dacă va fi util, Comisia va putea, de asemenea, să ofere clarificări suplimentare cu privire la anumite aspecte ale abordării sale.*
92. Comisia aplică dispozițiile prezentei comunicări începând cu 19 martie 2020 tuturor măsurilor relevante notificate, chiar dacă măsurile au fost notificate anterior acestei date.
93. În conformitate cu Comunicarea Comisiei privind stabilirea normelor aplicabile pentru evaluarea ajutorului de stat ilegal⁷², Comisia aplică următoarele acte în ceea ce privește ajutoarele care nu au fost notificate:
 - a. prezenta comunicare, în cazul în care ajutorul s-a acordat după 1 februarie 2020;
 - b. normele aplicabile atunci când ajutorul s-a acordat în toate celelalte cazuri.
94. Comisia, în strânsă cooperare cu statele membre în cauză, asigură adoptarea rapidă a deciziilor în momentul notificării clare și complete a măsurilor care fac obiectul prezentei comunicări. Statele membre ar trebui să informeze Comisia cu privire la intențiile lor și să notifice planurile de a introduce astfel de măsuri cât mai repede și cât mai detaliat. Comisia va oferi orientări și asistență statelor membre pe parcursul acestui proces.

⁷¹ JO L 140, 30.4.2004, p. 1-134.

⁷² JO C 119, 22.5.2002, p. 22.